

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, GEGUŽĖS – MAY 19, 2010 • Vol. CI Nr. 95

Kaina 75 c.

Premjeras susitiko su kardinolu A. J. Bačkiu

Premjeras Andrius Kubilius (d.) susitiko su Vilniaus arkivyskupu metropolitu kardinolu Audriu Juozu Bačkiu. **Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.**

Vilnius, gegužės 18 d. (ELTA) – Ministras pirmininkas Andrius Kubilius dalykinio pokalbio susitiko su Vilniaus arkivyskupu metropolitu kardinolu Audriu Juozu Bačkiu.

„Labai pasiilgau, seniai nemačiau, bet atėjau šį kartą aptarti, deja,

ne dvasinių, o konkrečių materialių dalykų”, – linksmai premjerą pasveikino kardinolas A. J. Bačkis. Pokalbio metu buvo aptarti Vilniaus basųjų karmelitų vienuolyno pastatų ansamblio galerijos tvarkymo darbai, pasikeista nuomonėmis dėl Vilniaus

arkivyskupijos nuosavybės teisių atkūrimo į išlikusį bažnyčios turtą, išklausti kardinolo pasiūlymai dėl laidojimo paslaugų teikimo veiklos leidimo išdavimo tvarkos pakeitimo, kalbėta apie galimybę peržiūrėti panaudos sutarties sąlygas dėl Šv. Jonų bažnyčios su Vilniaus universitetu.

Pasak Vilniaus arkivyskupo, nuo 2009 m. liepos 1 d. įsigaliojo Žmonių palaikų laidojimo įstatymo pakeitimai, numatantys, kad teisę teikti laidojimo paslaugas gali tik įregistruotos įmonės. Vilniaus arkivyskupijoje dešimtmečius tokią paslaugą teikė viešoji įstaiga. Ir nors Vyriausybė jau yra parengusi ir pateikusi Seimui svarstyti įstatymo pakeitimo papildymus, kuriuose atsisakoma tokios nuostatos, siūlant nurodyti, kad laidojimo paslaugų teikėjas yra Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, kol kas šie Vyriausybės pasiūlymai dar nėra svarstomi. Kardinolas A. J. Bačkis kreipėsi į premjerą, prašydamas pagal galimybes paspartinti šių klausimų svarstymą Seime.

Lietuva sveikina siūlymus dėl naujosios NATO programos

Vilnius, gegužės 18 d. (ELTA) – Lietuva sveikina siūlymus dėl rengiamos naujos NATO strateginės koncepcijos, kuriose atspindėti ir pagrindiniai mūsų šalies siekiai. Siūlymus NATO generalinio sekretoriaus paskirta specialistų grupė, vadovaujama buvusios JAV valstybės sekretorės Madeleine Albright, pristatė Briuselyje surengtame Šiaurės Atlanto tarybos posėdyje.

Dokumente, kuris pavadintas „NATO 2020: užtikrintas saugumas, dinamiškas bendradarbiavimas” (NATO 2020: Assured Security; Dynamic Engagement), pateikiamos specialistų grupės išvados, parengtos po seminarų ir pasitarimų su vyriausybėmis ir nevyriausybėmis organizacijomis, mokslininkais ir pareigūnais NATO narėse ir partnerėse, ir plačiau aptariami svarbiausi klausimai.

Lietuva siekia, kad Šiaurės Atlanto sutarties 5 straipsnis, kuriame apibrėžtas kolektyvinės gynybos principas, išliktų pagrindine naujos koncepcijos dalimi, kad NATO būtų labiau matoma šalyse narėse rengiant pratybas ir mokymus bei plėtojant infrastruktūrą. Pabrėžtina JAV branduolinio buvimo Europoje svarba, kaip vienas svarbiausių organizacijos atgrasymo politikos dalių.

NATO durys turi būti visuomet atviros Europos šalims norinčioms tapti narėmis ir atitinkančioms narystei keliamus reikalavimus. Reikia siekti, kad NATO ir Rusijos santykiai būtų pagrįsti vertybėmis, pasitikėjimo skatinimu ir tarptautinių įsipareigojimų vykdymu. Taip pat reikia siekti sukurti naują tvarką ir priemones, kurios būtų skirtos kovai su naujomis **Nukelta į 6 psl.**

Į eterį gražinta politinė reklama

Vilnius, gegužės 18 d. (BNS) – Seimas sugrąžino galimybę per radiją ir televiziją skelbti politinę reklamą. Parlamentarai priėmė dvi kadencijas svarstytą naujos redakcijos Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymą, kuris didelių permainų finansavimo srityje neatnešė.

Vienas esminių pokyčių įsigaliojus naujai įstatymo redakcijai – į radijo ir televizijos eterį grįžta partijų ir politikų reklama. Įstatyme numatyta, kad tai galės būti ne trumpesni kaip 90 sekundžių agitaciniai siužetai, kuriuose politinės kampanijos dalyvis praneš apie politinę programą arba pasisakys svarbiais visuomenei klausimais.

Seimo Audito komiteto pirmininkė Loreta Graužinienė tvirtino, jog reklamos trukmės apribojimas taikomas siekiant išvengti trumpų dažnai kartojamų reklamų, kuriomis siekiama emocinės įtaigos, o ne dėstoma kandidato programa ir nuostatos.

„Žiniasklaidoje nebus draudžiamos ir diskusinės laidos, kurias galės apmokėti pačios partijos”, – sakė L.

Balsas.lt nuotr.

Graužinienė. Išlaidos tokiems pranešimams negalės viršyti 50 proc. nustatyto didžiausio politinės kampanijos išlaidų dydžio. Didžiausias išlaidų kampanijai dydis apskaičiuojamas priklausomai nuo rinkėjų skaičiaus. Įstatymu griežtinamos baudos už finansavimo tvarkos pažeidimus. Nuo šiol už partijos ar politinės kampanijos finansavimo pažeidimą partijai grės prarasti dvejų metų valstybės biudžeto finansavimą.

Latvija atnaujins vidaus sienų patikrinimą

Vilnius, gegužės 18 d. (BNS) – Dėl įvyksiančios NATO Parlamentinės Asamblėjos pavasario sesijos Latvija laikinai atnaujins vidaus sienų patikrinimą, pranešė Valstybės sienos apsaugos tarnyba (VSAT).

Latvijos pareigūnai pranešė, kad vidaus sienų patikrinimą, kaip papildomą saugumo priemonę, vykdys nuo gegužės 24 d. iki birželio 1 d.

NATO Parlamentinės Asamblėjos renginiai Latvijoje prasideda gegužės 28 d. Latvijos pasienio tarnybos pareigūnai pasienio tikrinimus vykdys ne tik prie Šengeno vidaus sienų su Lietuva ir Estija, bet ir Rygos jūrų bei oro uostuose. Atnaujinus vidaus sienos patikrinimą visų šalių, taip pat ir Lietuvos, piliečiai, įvažiuojantys į Latviją, šios valstybės pareigūnams minėtu laikotarpiu privalės pateikti galiojantį kelionės dokumentą – piliečio pasą arba asmens tapatybės kortelę. VSAT primena, kad jokie kiti dokumentai vykti į užsienio valstybę netinka, tai yra į kitą šalį negalima įvažiuoti turint tik vairuotojo pažymėjimą, gimimo liudijimą.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. Vasa-rio 16-oji ir Kovo 11-toji „Verspčių” sueigoje. Kviečia Rako stovykla (p. 2)
- Romą Kalantą prisime-nant (p. 3, 5)
- A. Vitkaus skiltis (p. 3)
- Šv. Antano parapija pa-gerbė motinas (p. 4)
- Iš politinės satyros ciklo (p. 5)
- Padėkos kelionė JAV – 2009 m. (3) (p. 8)
- V. Alantas (29) (p. 9)
- Lietuvių Opera: ačiū vi-siems, kurie mumis tiki! (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.79 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05-18-10

PERIODICALS

Redakcijos žodis

„Drauge“ ypač pasigendu ekonomikai, verslui ir lietuviams, lietuvių kilmės verslininkams skirtų straipsnių. Todėl pakviesta apsilankyti Lietuvių verslo tarybos susitikime, įvyksiančiame gegužės 17 d. LR gen. konsulato Čikagoje patalpose, nedvejodama sutikau. Taryba, įkurta 1999 m. sausio 11 d., šiuo metu burianti daugiau nei 200 narių visoje Amerikoje, veikia greičiau kaip verslininkų klubas nei organizacija su griežta struktūra. Kaip sakė dabartinė jos direktorių tarybos pirmininkė Angelė Kavak, į kas tris mėnesius rengiamus susitikimus kviečiami atvykti visi lietuviai ar Lietuvos verslu besidomintys verslininkai. Šį kartą Tarybos susitikime dalyvavo ir du svečiai iš Lietuvos: Žemaitijos verslininkams atstovaujantis Edmundas Jasevičius ir neseniai įkurto Verslo Angelų fondas 1 valdytojas Arvydas Strumskis. Apie susitikimą ir svečius skaitykite būsimuose „Draugo“ numeriuose.
Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry

8830 Magnolia Court

Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Vasario 16-toji ir Kovo 11-toji „Verpsčių“ sueigoje

Šiais 2010 metais dvi Lietuvos Nepriklausomybės šventes ir Skaučių susimastymo dieną „Verpstės“ paminėjo dvejose skirtingose sueigose: Vasario 16-tąją – Daivos Bulitz, o Kovo 11-tąją – Joanos Krutulienės namuose.

Vasario mėnesio sueigoje Ritonė Rudaitienė paskaitė Antano Biliūno mintis apie Tėviškę. Jis rašo: „Jeigu manęs kas paklaustų, kurioje pasaulio vietoje žmogui linksmiausiai šviečia saulė, gražiausiai žydi gėlės, gieda paukščiai, ošia medžiai, ūkauja vėjas, aš atsakyčiau – tėviškėje. Jeigu manęs kas paklaustų, kuriame visos žemės kampelyje žmogui gražiausias pavasaris, ramiausia vasara, spalvingiausias ruduo, balčiausias ir puriausias sniegas, aš atsakyčiau – tėviškėje.

Jeigu manęs paklaustų, su kuria vieta žmogų sieja geriausi jo atsiminimai, aš ir vėl atsakyčiau – su tėviške: su tomis vietomis, kur mes gimėme ir augome, iš kurių prasidėjo mūsų gyvenimo kelias. Kad ir kur žmogus būtų, kur gyventų, kur bekeliautų, visur jį pasiveja greitasparnis tėviškės ilgesio paukštis, vaikystės dienų blyksniu nusmelkdamas širdį ir visus mintimis sugrąžindamas į tą žemės kampelį...”

Dalijomės mintimis, ką kiekvienai mūsų bylojo žodžiai „tėviškė“, „gimtinė“, „tėvynė“. Kai, sovietams okupavus Lietuvą, teko pasitraukti iš tėvynės, vyriausiajai mūsų buvo tik keturiolika metų. Kitos buvo tarp ketverių ir devynerių, viena gimė Vokietijoje, kita – Amerikoje. Visos

sesės sakė, kad jų tėvynė yra Lietuva, kad ją pamilo „iš tolo“ – daugiausia savo tėvų dėka. Kadangi ne visoms teko augti ir bręsti po tėvynės dangumi, ir vėliau kiekviena savaip ir kitaip atėjo į asmeninį sąlytį su Lietuva ir jos žmonėmis, ar ta pirmoji meilė pasiliko tokia pati, ar kaip nors pasikeitė? Kai kurios pasijuto likimo nuskriaustos, nes prarado tą tėviškės ir gimtinės sąvoką apie kurią rašo Antanas Biliūnas.

Kovo mėnesio sueigoje skaitėme mūsų sesės Nijolės Užubalienės kraupius prisiminimus jai Antrojo pasaulinio karo metu traukiantis per Pomeraniją iš Lietuvos. Kilo klausimas, kokie laikai – sunkūs ar ramūs – išaugina „geresnius žmones“? Turbūt atsakymo nėra, nes tai priklauso nuo kiekvieno individo.

Kadangi čia pat buvo Verbų sekmadienis ir Velykos, Aldona Rauchienė pristatė gražiai paruoštą vaizdinę medžiagą – pokalbį apie Vilniaus ir kitose Lietuvos vietovėse drožiamas įvairių rūšių verpstes. Palinkėję vieną kitai linksmų šv. Velykų, išsiskirtume iki naujų susitikimų.

Sesė Ritonė Rudaitienė

Rako miškai šaukia Jus!

Mokslo metai jau greitai pasibaigs. Su mokslo metais baigiasi ir skautų sueigos. Bet skautavimas nesibaigia su sueigomis. Pats laikas planuoti toliau tobulinti savo skautamokslį Rako miškuose – Čikagos lietuvių skautų stovykloje, Custer miestelyje, Michigan valstijoje.

Šių metų vasaros stovykla prasideda liepos 17-ąją, baigiasi liepos 31 d. Pradėkite registruotis! Registracijos lapus rasite adresu: www.rakas.org.

Taip pat ieškome virtuvėje pagalbos! Tėvelių, kurie dirbs Rako stovyklos virtuvėje, vaikams stovykla bus su nuolaida! Daugiau informacijos gausite pas sesę Daną Mikužienę el. paštu: mikuzis3@att.net

Gegužės 15 d. Jaunimo centre vyko iškilminga skautų sueiga

„Dubysos“ draugovės draugininkė Lilė Kerelienė riša geltonus kaklaraiščius skautėms.

Su naujai užrištais kaklaraiščiais (iš kairės): Monika Papartytė, Tessa Papartytė, Rasa Kerelytė ir Albertas Kerelis.

Vilkiukai ir paukštytės davė įžadus ir jiems buvo užrišti raudoni kaklaraiščiai, o skautėms – geltoni kaklaraiščiai. Laimos Apanavičienės nuotraukos

ROMĄ KALANTĄ PRISIMENANT

ARVYDAS KŠANAVIČIUS

„(...) kam daugiau gyventi? Kad šita santvarka mane lėtai ir negailestingai užmuštų? Geriau jau aš pats save ir iškart... Čia niekad nebus laisvės. Net šitą žodį LAISVĖ uždraudė”, – prieš dramatišką mirtį samprotavo devyniolikmetis vakarinės mokyklos moksleivis iš Vilijampolės Romas Kalanta.

1953 m. vasario 22 d. Alytuje gimusio jaunuolio pasirinkta protesto forma sukrėtė lietuvių tautą: 1972 m. gegužės 14-ąją jis susidegino Kauno muzikinio teatro sodelyje priešais anuometinį vykdomąjį komitetą, esantį Laisvės alėjoje (tikslus pavadinimas: Kauno Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomasis komitetas). Atsižvelgiant į architektūrinės erdvės kompoziciją, dar būtų galima pasakyti, kad susidegino ir priešais Muzikinį teatrą, kuriame 1940 metais buvo paskelbta sovietų valdžia Lietuvoje.

Kalantos mirties minėjimo metinės 1989 metais. **Kęstučio Jūrelės, ELTA** nuotr.

Apsipylęs benzinu iš trijų litrų stiklainio R. Kalanta sušuko: „Laisvę Lietuvai!”

Tuo tarpu pritariantys okupaciniam režimui sluoksniai įvairiais būdais bandė įtikinti žmones, jog jaunuolio iššūkis totalitarinei santvarkai nėra politinė akcija. Tam tikslui sudaryta psichiatrų komisija 1972 m. gegužės 19 d. viešai pareiškė: R. Kalanta sirgo šizofrenija, todėl negalėjo valdyti savo veiksmų bei suvokti jų reikšmės. Taigi sovietų valdžia norėjo įpiršti mintį, kad vakarinės mokyklos moksleivio susideginimas – psichikos ligonio poelgis. Tik 1989 metais, atlikus pakartotinį R. Kalantos psichinės būklės pomirtinį įvertinimą, jis buvo reabilituotas. Nauja komisija konstatavo, jog „R. Kalanta buvo nekonformistiška asmenybė, ypač jautriai reaguojanti į savo vietą visuomenėje, į bet kokius neteisėbės pasireiškimus, kuriuose išryškėja rigidiškas ir varžantis visuomenės požiūris į asmenybę”. Todėl komisijos nuomone, jaunuolis „pasirinko savižudybę, galbūt įvertinęs ją, kaip vienintelį savęs realizavimo būdą”. Savižudiško poelgio motyvą patvirtina ir R. Kalantos užrašų knygelėje rasti žodžiai: „Dėl mano mirties kalta tik santvarka.”

Susideginimas tuo metu buvo pakankamai pasklidęs ir žmonių sąmonėje suvokiamas kaip politinio protesto aktas. Jį, pavyzdžiui, pasirinko čekas Jan Palach, protestuo-

damas prieš Sovietų Sąjungos išiveržimą į Čekoslovakiją 1968 metais. Po to – protestuojantys prieš JAV išbrovimą į Vietnamą budistų šventikai. Neabejotina, visa tai turėjo įtakos R. Kalantai, mažiausiai pusę metų brandinusi mintis apie savižudybę ir besidomėjusiam jos raiškos būdais.

Sovietų saugumo KGB reikalavimu 1972 m. gegužės 18 d. R. Kalanta buvo palaidotas slapta, laidotuves paankstinus dviem valandomis. Tokie valdžios veiksmai išprovokavo stichiškas kauniečių, daugiausia jaunimo, protesto akcijas. Gegužės 18–19 dienomis vyko demonstracijos, kuriose dalyvavo keli tūkstančiai žmonių. Eidami Kauno gatvėmis, jie skandavo: „Laisvę Lietuvai!”, „Laisvę hipiams!”. Mieste buvo platinami atsisaukimai „Tegyvuoja nepriklausoma Lietuva!”, „Tegyvuoja gegužės 18-oji!” ir panašiai. Pažymėtina, kad antisovietiniai neramumai Kaune tuo metu buvo vieni gausiausių So-

vietų Sąjungos mastu. Valdžia prieš demonstruojantį be milicijos metė ir desantininkų bei saugumiečių būrius. Riaušėse suimti 402 žmonės, iš jų – 351 vyras, 51 moteris, 97 komjaunuliai, 192 darbininkai, 37 tarnautojai ir kiti. 33 asmenys patraukti administracinėn, šeši – baudžiamojon atsakomybėn.

Istoriko Kastyčio Antanaičio teigimu, visi kaltinamieji „buvo teisiami ne politiniu pagrindu, o tiesiog už viešosios tvarkos pažeidimus ir chuliganišką elgesį, trikdžiusį miesto ramybę ir gyventojų rimtį. Teismo metu buvo nuolat akcentuojama, kad šie asmenys yra žemo išsilavinimo, linkę į alkoholizmą, kai kurie jau teisėti, neturi aukštų siekių ir negalvoja apie gyvenimo prasmę. Sovietinė valdžia skelbė, kad neramumus kėlė tik ‘visuomenės padugnės’, ir nei studentai, nei aktyvūs komjaunimo nariai, nei inteligentija šiose demonstracijose nedalyvavo. Nors tarp demonstrantų buvo daug studentų, jų ‘nusikaltimo’ valdžia oficialiai neafišavo. Daugelis šių studentų buvo tyliai pašalinti iš aukštųjų mokyklų”.

Tuometinė sovietinė respublikos vadovybė Maskvai visais būdais stengėsi pabrėžti, kad Kauno įvykiai – tik įžūlus ilgaplaukių hipių ir jiems prijauciančiųjų chuliganizmo pasireiškimas, neturėsiantis jokių neigiamų politinių padarinių. Visgi Lietuvos komunistų partijos CK pirmasis sekretorius

Nukelta į 5 psl.

Arizona ir JAV imigracijos problema

ALEKSAS VITKUS

Kai balandžio 23 d. Arizona valstijos gubernatore Jan Brewer pasirašė naują imigracijai skirtą įstatymą S.B.1070, tuo vietinei policijai iš esmės leidžiantį sulaikyti bet kurį asmenį, įtariamą Arizonoje gyvenantį be reikiamo leidimo, ne tik Arizonoje, bet ir visoje Amerikoje pasigirdo protestai ir triukšmingos demonstracijos. Daugiausia jose dalyvauja lotynų kraštų kilmės žmonės, dažnai ir tie, kurie į JAV yra įsmukę nelegaliai. Tuo tarpu atliktos apklausos rodo, kad 60 proc. amerikiečių šiam naujam įstatymui pritaria.

Bandant priimti sveikatos apdraudos įstatymą, prez. Barack Obama veikė labai energingai. Tokio entuziazmo jis visiškai nerodo, kai reikia pasisakyti dėl imigracijos įstatymo pakeitimų. Jo nuomone, Arizonos įstatymas yra per daug drastiškas. Kas turėtų būti daroma – tai iš pagrindų keisti imigracijos įstatymą visoje Amerikoje, o ne vienoje ar keliose valstijose. Deja, Obama nenumato galimybės tokio įstatymo projektą paruošti anksčiau negu 2011 metais.

Tokiu neveiklumu nusivylęs net ir New Jersey sen. Robert Menendez, demokratas ir Obama bendrininkas, pareiškęs, kad delsimas yra skriauda visai Amerikai. Menendez siūlo imigracijos problemoms svarstyti susaukti aukšto lygio konferenciją, panašiai, kaip buvo pasielgta praėjusį vasarį svarstant sveikatos apsaugos įstatymą.

Darosi aišku, kad nei Obama, nei jo į Aukščiausiąją JAV Teismą parinkta kandidatė Elena Kagan nenori įsivelti į bet kokią kontroversiją pirmą, negu įvyks lapkričio mėnesio kongresiniai rinkimai. Konstitucijos žinovai nesutaria, ar valstijos turi teisę vykdyti savo įstatymus, neatsižvelgdamos į federalinės imigracijos įstatymus. Kai darbdavių, pilietinių teisių ir lotynų bendruomenių grupės kreipėsi į federalinį teismą, visi trys jo teisėjai jų prašymą atšaukti Arizonos įstatymą atmetė, aiškindami, kad Kongresas iš valstijų nėra atėmęs teisės vykdyti jų pačių įstatymus.

Imigracijos problema yra sunkiai sprendžiama, ypač kai krašte jau gyvena apie 12 mln. nelegalių išbrovėlių, todėl būtų nerealu laukti greito jos sprendimo. Prieš Amerikos nepriklausomybės paskelbimą 1776 m. Š. Amerikos kolonijas valdžiusi Anglija imigracijos visai nevaržė. Tokia visiškai nevaržoma imigracija tęsėsi per beveik visą XIX šimtmetį.

Kintant visuomenės nuotaikoms, oficialiai imigrantų problemą imta tvarkyti XIX a. pabaigoje, kai 1882 m. Kongresas priėmė įstatymą, varžantį kinų atvykimą į Ameriką. 1891 m. atsirado imigracijos ir natūralizacijos tarnyba (INS), kuri jau kitais metais New York uosto Ellis saloje atidarė imigrantų tinkamumo (screening) stotį, per kurią perėjo 12 mln. žmonių. Stotis buvo uždaryta 1954 m.

1917 m. Amerika atsisakė priimti imigrantus iš daugelio Azijos valstybių, o 1921 m. buvo įvesta kvotų sistema, pagal kurią kasmet į Ameriką galėjo įvažiuoti ne daugiau kaip 3 proc. pagal 1910 metų gyventojų surašymą tos tautybės Amerikoje jau gyvenančių žmonių. Po trejų metų įstatymas buvo „patobulintas” imigrantų iš Azijos visiškai nebeleidžiant.

Apie 1930 m. Amerikoje prasidėjusi ekonominė depresija ir Antrasis pasaulinis karas imigraciją praktiškai sustabdė. Po karo buvo priimti keli karo pabėgėlių ir išvietintųjų (DP) įstatymai. Pirmieji du (1948 ir 1950 m.) sudarė galimybę į JAV įvažiuoti net apie 300,000 imigrantų.

Amerikos imigracijos politika labai pasikeitė 1952 m., kai tuomet priimtu įstatymu buvo leista į Ameriką atvykti ir Azijos valstybių piliečiams, kurių jau nuo 1917 metų JAV neįsileisdavo. Taip laikinai sumažėjusi imigracija vėl pradėjo augti.

1986 m. buvo priimtas įstatymas, kuris numatė nemažas bausmes JAV darbdaviams, samdantiems nelegalius imigrantus. Tuo pačiu keliems milijonams nelegaliųjų, kurie galėjo įrodyti, kad Amerikoje buvo gyvenę jau nuo 1982 metų, buvo suteikta amnestija, duodanti jiems legalų statusą. Įstatymas vėl buvo pakeistas 1990 m., kai metinė imigrantų riba buvo nustatyta iki 700,000 vizų.

Kai 2001 metais įvyko baisusis rugsėjo 11-osios teroro aktas, Amerikos imigracijos politika staiga pasikeitė. Jau po šešių savaičių Kongresas priėmė taip vadinamą „Patriot” įstatymą, pagal kurį imigracijos procedūros turėjo būti labai sugriežtintos. Buvo panaikinta senoji INS, priklausiusi Teisingumo departamentui, jos veikla perleista naujai sukurtam Vidaus saugumo departamentui.

Nors prez. George W. Bush nerėmė amnestijos, jis siūlė naują, gana liberalų imigracijos įstatymą, turėjusį tikslą įvesti „svečio darbininko” kortelę, užtikrinančią geresnę imigranto teisių apsaugą. Bush 2007 m. birželio 28 d. pasisakė ir už geresnę sienų apsaugą, bet po ilgų debatų Kongresas visus šiuos įstatymo projektus atmetė.

Būdinga, kad prieš Arizonos įstatymą labai stipriai pasisakė Katalikų Bažnyčia. Kardinalas Roger Mahony, užaugęs Los Angeles mieste, kur pusė miesto gyventojų yra lotynų kilmės, tą įstatymą pavadino „žemu, beprasmiu, nenaudingiu ir nusistačiusiu prieš imigrantus”. Ne vien iš teologinio, bet ir iš praktinio taško. Juk jei 1960 m. JAV buvo priskaičiuojama 6 mln. lotynų kilmės gyventojų, šiandien jų yra apie 50 mln. Manoma, kad 70 proc. iš jų yra katalikai. Kai tūkstančiai baltųjų apleidžia Katalikų Bažnyčią, ji savo ateitį sieks labiau sutapatinti su lotynų kilmės žmonėmis. Prie Bažnyčios prisidėjo ir Amerikos populiariausio sporto – beisbolo – komandų savininkai, samdantys daug žaidėjų iš lotynų valstybių.

Yra tik viena aišku, kad dabartinė imigracijos sistema yra neveiksminga ir neįmanoma įgyvendinti. Reikalingos geros ir toli siekiančios reformos, nes nei griežti įstatymai, nei aukštos sienų tvoros imigrantų, kuriuos stumia prieštaraujančios ekonominės ir socialinės jėgos, nesulaiko.

DETROIT, MI

Pagerbėme motinas

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

*Labas rytas, motute. Aš spindulį
skaistų
melsiu nuginti tau nykų
rūpestį.
Te nuo laukų tau migla
išsisklaisto,
budi vaivorykštė slenksty
suklupus.
Labas rytas, mamytė.*

Gegužė – gražiausias pavasario mėnuo. Po visų žiemos šalčių, ledo ir sniego ateina pavasaris, atgimsta gamta, medžiai pradeda sprogti, daugiaspalviai pavasario žiedai kvepia, atsinaujina gamta ir gyvybė. Gegužės mėnuo katalikiškame pasaulyje skiriamas mūsų dangiškos motinos Marijos garbei.

Šv. Mišios aukotos už suteiktą gyvybę

Sekmadienį, gegužės 9 d., Šv. Antano lietuvių parapijoje, Detroit, MI, vyko motinų ir močiūčių pagerbimas. Šventė prasidėjo koplyčioje šv. Mišiomis už gyvas ir jau į amžinybę išėjusias mūsų motinas. Mišias aukojo kun. Gintaras Antanas Jonikas, skaitinius skaitė Algis Kaunelis.

Savo pamoksle kun. Jonikas pabrėžė, kad šios šv. Mišios aukojamos su giliu dėkingumu bei meile mūsų mamytėms už suteiktą gyvybę. „Su kupinu džiaugsmu širdyje sveikiname jas šiandien ir linkime, kad Dievo palaima jas lydėtų šiais žemės keliais. O toms, kurios jau peržengė amžinybės slenkstį, kad Dievas suteiktų niekados nesibaigiančio džiaugsmo ir laimės danguje“, – sakė kunigas. Mišių metu giedojo Kristina Petrauskaitė, jai elektriniais vargonais akompanavo Ada Šimaitytė. Po Mišių buvo sugiedota Švč. Mergelės Marijos litanija, po to sekė specialus kun. Joniko palaiminimas mūsų parapijos motinoms.

Motinų pagerbimas salėje

Salėje pagerbti motinų susirinko gražus būrelis žmonių. Salės stalai buvo gražiai papuošti žydinčiomis pavasario alyvomis iš a. a. Stefanijos Juškienės darželio. Nors ji mus apleido prieš porą metų, ji vis vien kartu su mumis dalyvavo šiame renginyje. Buvo paruošta mamų paroda. Prie

scenos ant stalo, padengto alyvų spalvos tautine austa staltiese, buvo išdėstytos įvairių spalvų ir raštų juostos, medžio drožiniai, vaizduojantys Aušros Vartų Mariją, Vargų mokyklą, Pietą, lietuvių motiną, skaitančią knygą. Buvo ir molinių Marijos statulėlių, medinis rožinis ir parapijiečių motinų nuotraukos. Prie mirusiųjų motinų nuotraukų degė žvakutės, o prie gyvųjų buvo padėta po rožytę.

Renginiui vadovavusi Zita Skučienė pasveikino visas apsilankusias mamytės ir močiutes. Kun. Jonikas sukalbėjo invokaciją. Mirusioms motinoms buvo sugiedota „Viešpaties angelas“. Kunigas, turėjęs skubėti į savo antrąją Dievo Apvaizdos parapiją, prieš išvažiuodamas kiekvienai moteriai įteikė po krikštinę rožę su trispalvės kaspinuku ir jas pabučiavo.

Parapijos tarybos pirmininkas Antanas Strakšys pasveikino visas mamytės ir močiutes su jų diena, perskaitė straipsnį iš „The New York Times“ apie mamytės meilę. Šių eilučių autorė perskaitė Kazio Inčiūros eiles „Labas rytas“. Toliau vyko vienuolikmečio Ričardo Strakšio ir jo dešimtmetės sesutės Patricia Strakšytės programėlė. Jie pianinu paskambino kelis nedidelius kūrinėlius, pa-

Šv. Antano parapijos taryba: Algis ir Patricia Kauneliai, Regina Juškaitė-Švobienė ir Antanas Strakšys. **Adrijos Skučaitės nuotr.**

Adrija Skučaitė duetu padainavo „Amžinoji motina“ ir „Laimingi, gražūs ir švelnūs žodžiai“. Mūsų 95-metis jaunuolis, parapijietis Algirdas Vaitiekaitis pianinu paskambino M. K. Čiurlionio „Prelude in A minor“.

Patricia Strakšytė ir Ričardas Strakšys jaunasias skaito eilėraščių apie Motina Mariją.

giedojo „Ave Maria“, padeklamavo eilėraščių „Mano mama“. Laura Alkevičiūtė perskaitė eilėraščių „Mano mammos rankos“. Z. Skučienė su dukra

Baigdama meninę dalį, šių eilučių autorė perskaitė „Labanakt, mama“. Dalyviai buvo patenkinti ir gausiai plojo programos atlikėjams.

Parapijos vardu Z. Skučienė padėkojo visiems, kurie apsilankė mūsų minėjime, padėkojo kun. Jonikui už šv. Mišių auką ir invokaciją, meninės programos atlikėjams bei visiems, kurie prisidėjo prie šios programėlės vaišių bei kitais būdais prie šio gražaus motinų pagerbimo.

Programą baigė A. Strakšys, pranešęs, kad ilgametė parapijietė Ona Pusdešrienė išsikels į senelių namus. Parapijos tarybos pirmininkas O. Pusdešrienei padėkojo už jos ilgąmetę, daugiau nei 50 metų talką ir paramą šiai parapijai. Parapijiečių vardu jai buvo palinkėta geros sveikatos ir gražių dienų.

Po to vyko parapijiečių paruoštos suneštinės vaišės, malonus bei šeimyniškas pabendravimas. Gausiam vaišių stalui tikrai nieko netrūko. Turėjome įvairių patiekalų ir saldu-mynų. Po vaišių muziką, skirtą motinoms, parūpino parapijietis Alfonsas Rimba, kuris ją ne tik įrašė, bet ir pritaikė gražių, jautrių eilėraščių. Sukosi rateliai bei valsai. Vėliau šešiomis rankomis pianinu improvizavo L. Alkevičiūtė, A. Skučaitė ir A. Vaitiekaitis. Z. Skučienė vadovavo bendram dainavimui, kurio metu padainavome mamai skirtas dainas: „Pražydo jazminai“, „Tylūs armonikos tonai“, „Toli už šilų leidos saulė“ ir „Stoviu aš parimus“.

Nukelta į 9 psl.

Ada Šimaitytė (groja elektriniais vargonais) ir Kristina Petrauskaitė.

Adrijos Skučaitės ir Zitės Skučienės duetas.

Reginos Juškaitės-Švobienės nuotraukos

Iš politinės satyros ciklo „Seimo portretai“ Tiesos akimirka

Ne vienas pripažins, jog žodžiai „Mylėkitės ir dauginkitės!“ yra tik daugiau ar mažiau vykęs pašmaikštavimas. Na, sugalvojo kažkas paleisti į pasaulį sparnuotą posakį, na, ir paleido. Kas gi čia tokio? Tikriausiai seniai jau tai buvo, nes šiandien to autoriaus niekas nė nebeieško. Šiandien yra kur kas įdomesnių dalykų negu tik taip sau nuobodžiai mylėtis ir daugintis. Fu, kaip neįdomu, neromantiška, nemodernu, neaktualu!

Savo numylėtiniams Likimas dosniai žarsto savo dovanas – įdomiai, romantiškai, su moderniu įpakavimu. Dovanos įvairios – kam kyšis (milijono ar daugiau), kam eržilo energija (su panomis atsakančiai pasitrankyti), o kai kam ir gera galva – kepurei ar skrybėlei nešioti. Yra ir daugiau tų dovanų, tik jas suskaičiuoti mes neįstengsime, nes specialioji ar ypatingoji Seimo komisija, kurios dantims toks uždavinys būtų įkandamas, dar nesukurta, o jeigu ir būtų sukurta, tai mūsų (taigi, Tamsų) niekas jom nė nepasikviestų.

Mūsų laikraščio niekada nenu- rimstantis ir nenusiramantis korrespondentas ir įgaliotasis interviu- veris **Juožas Grevelda** aplankė net du tokius Likimo numylėtinius ir pa- prašė juos papasakoti mūsų skaityto- jams apie savo nuotykius ir kazuist- tikos netikėtumus.

Šį kartą Juozas kalbasi su **Linu Karaliumi** – įžymiuoju Ezopu, visos tautos linksmintoju, juokintoju bei tvirkintoju. O jo bičiulis, kolega, draugas ir brolis – tai ne kas kitas kaip **Aleksandr’as Sacharuk’as**, Ezopo globėjas, o prireikus, ir jo pa- dėjėjas purviniams reikalams.

Juožas jaučia pareigą priminti gerbiamiems Tamstoms, jog L. Kara- lius yra Seimo Jaunimo ir sporto rei- kalų komisijos pirmininko pavaduo- tojas, o A. Sacharuk’as – Seimo Ope- ratyvinės veiklos parlamentinės kon- trolės komisijos pirmininkas. Taigi, abu vyrai tikrai ne piemenys, tikrai gyvenime matę: ir šalto, ir karšto, ir šaltesnio, ir karštesnio.

Kalbėtasi buvo apie (tiesą sa- kant) mizerną nieką – apie Ezopo kelionę į pasakišką šalį Tailandą, kur vyko meilės parada, pasažai ir imp- likacijos, kur kiekvienas galėjo paro- dyti, ko išmokęs ir ko galėtų kitus pa- mokyti.

Ir Ezopas, ir Aleksandr’as kaž- kodėl buvo tokie nelinksmi, lyg mokytojų nubausti neklaūzados.

– Kad žinočiau, kas mane par- davė Seimo valdybai ir Etikos ir pro- cedūros komisijai, kas sukėlė visą tą purviną šmeižtą ir melo kampaniją, tam tikrai į sveikatą neišeitų! – rūgš- čia veido išraiška iškošė pro dantis Aleksandr’as.

– Snukį išmalčiau, jeigu žinočiau, kad atgal negausiu, – antrino jam Lietuvos ir Tailando įžymybė Ezopas. – Ir kas per įprotis į svetimus reikalus nosį kaitioti?!

J. G.: Kodėl Jūs taip jaudinatės? Kaip Jūs buvote apšmeižti?

A. S.: Mane net trylika kartų pa- gavo už rankos balsuojant už Ezopą, kuris tuo metu slaugė sergantį tėtį ar dėdę, bendravo su rinkėjais ir lankė Tailando įžymybes, todėl niekaip ne- būtų galėjęs dalyvauti priimant koali- cijai svarbius įstatymus. Ir daryk tu man žmonėms gera...

L. K.: Aleksandr’ai, nemalk ko nereikia, nieko aš neslaugiau, o jei ir

Du likimo draugai: Karalius ir Sacharuk’as.

R. Daukanto karikatūra

bendravau, tai tik su idėjos broliais Tailande. O piktas aš todėl, kad nie- kas – nei toji išgirtoji Etikos komisija, nei smulkmeniška Seimo valdyba – niekaip nesupranta, jog darbo žmo- gui reikia ir pailsėti. Na, bala nematė tų kelių tūkstančių litų, numėčiau aš juos jiems kaip šuniui kaulą, tegul sau graužia. Kad prikibo, tai prikibo, o juk aš viską jiems atvirai ir garbin- gai papasakoju, dar ir nuotraukas parodžiau. Tai ko jie dar nori?

J. G.: Prašom sakyti, gerbia- mieji, ar judviejų nė kiek ne gėda, kad apgaudinėjote tautą ir valstybę, kad vienas už mokesčių mokėtojų pinigus lakstėte paskui nuogus užpakalius kažkur pasaulio pakrastyje, o kitas, balsuodamas Seimo plenarinių pose- džių salėje, sukčiavote kaip kortų sukčius turgaus patvoryje ir dar jį dangstėte?

L. K.: Na, gerbiamasis, čia Jūs pernelyg užsimojote. Aš gyvenu visa- vertį gyvenimą. Tam aš užsitikrinau sau teisę, preciziškai laikydamasis tiesos. Tai būtų mano, taip sakant, tiesos akimirkos metodas – niekada nemeluoti.

J. G.: O kaip tada čia išeina, kad Jums, tokiam preciziškam Seimo na- riui, pakvipo apkalta? Kas tai per me- todas?

L. K.: Labai paprastas ir nesun- kiai suprantamas. Jeigu Jums, vieną kartą besiprausiant vonioje, pasidaro bloga nuo Jūsų paties atvaizdo ir užaina noras spjauti sau į veidą, va- dinasi, Jus aplankė tiesos akimirka. Reiškia, jog Jūs nusiritote jau iki dugno, tiksliau – iki padugnių. Tąsyk Jūs galite visiems drąsiai sakyti apie save tiesą ir tik tiesą, būdami tikri, jog niekas tuo nepatikės, na, gal ne- bent tokie patys, kaip ir Jūs pats. Tąsyk Jūs drąsiai galite kandidatuoti į Seimą ir kur tik norit – sėkmė už- tikrinta.

J. G.: Kitaip tariant, sakydamas tiesą, Jūs paprasčiausiai visiems me- luojate ir visus mulkinate?

L. K.: Tiksliai! O Jūs ne toks jau ir kvailas, kaip atrodote.

J. G.: Ačiū. O jeigu tąsyk Jūs ne tik užsigeisite spjauti sau į veidą, o taip ir padarysite? Kas tada?

L. K.: Tada blogai. Tada jau visai blogai. Tai reiškia, kad Jums, ko gero, prabudo sąžinė. Tada – gero nelauk, Jūsų politinė karjera baigta. Politikas ir sąžinė – tas pat kaip poli- cininkas ir vagis viename asmenyje: vagia, sprunka ir gauda. Nei šis, nei tas.

A. S.: Galiu Linui tiktai pritarti. Štai paimekim kad ir mano atvejį. Aš į

Arūno Valinsko komandą atėjau tie- siai iš policijos. Kuo puikiausiai su- prantu, jog balsuodamas už Liną aš iššvaisčiau (ar jeigu norite – pavo- giau, man nuspjauti!) kelis tūkstan- čius mokėtojų litų. Jeigu dar pasi- rodys, jog tie svarbūs įstatymai buvo priimti suklustoto Lino balso per- svara, reiškia, aš kaip reikiant įsivė- liau į visą tą mėsą. Net vėmti norisi.

J. G.: Ar tai reiškia, jog jau ir Jus aplankė tiesos akimirka?

A. S.: Ką? Ak, taip. Taip, ko gero aplankė.

ROMĄ KALANTĄ PRISIMENANT

Atkelta iš 3 psl. Antanas Sniečkus, po maištaujančios jaunuomenės išsišokimų dalyvavęs Kauno partinio aktyvo susirinkime, tarsi nu- jausdamas artėjančią grėsmę bendra- žygiams pabrėžė: „Pamatysime, da- bar šitas smradas (t.y. smarvė – A.K.) iš Kauno nueis per visą Lietuvą!“

Pranašišką reikšmę įgavo šie žodžiai. Mat gyvojo fakelo prometėjiš- ka energija, užsiplieskusi Kaune, iš tiesų nuvilnijo per visą Lietuvą, įkvėpdama laisvės viltis, skatindama lietuvius vėl pakilti kovai už neprik- lausomą Tėvynę. Vilniuje, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Alytaus, Ma- rijampolės, Telšių, Utenos ir kituose rajonuose žymiai padaugėjo antioku- pacinių ir antirusiškų atsišaukimų bei R. Kalantai skirtų eilėraščių pla- tinimo atvejų. O svarbiausia – suak- tyvėjo jaunimo nacionalinė opozicija pavergėjui: kūrėsi įvairios pogrindinės organizacijos („Laisvoji Lietu- va“, „Lietuvos išlaisvinimo komite- tas“, „Laisvę Lietuvai“), kurių nariai platindavo antisovietines proklama- cijas, viešose vietose rašydavo antiso- vietinius šūkius, keldavo trispalves tautines vėliavas. Pagrindinis organi- zacijų siekis – Lietuvos išstojimas iš Sovietų Sąjungos sudėties.

Informacija apie R. Kalantos pro- testą ir politines maištaujančios jau- nuomenės akcijas prasiskverbė ir pro „geležinę uždangą“. Apie lietuvių auką kalbėjo ir rašė daugelio laisvojo pasaulio valstybių žiniasklaida. Išeivijos lietuviai iškart po susideginimo R. Kalantą paskelbė nacionaliniu did- vyriu, palygindami jį su kunigaikščiu Margiriu. Antai poetas Henrikas Nagys 1972 metais „Aiduose“ rašė: „Romas Kalanta (...) pasirinko tą pa- čią ugnies mirtį, kaip Pilėnų karžy- giai. (...) Savo tragiška auka jis įrodė, kad Pilėnų dvasia mūsų tėvynėje te- begyvena, kad tebėra jaunų žmonių, kurie, laisva valia pasirinkdami mir-

J. G.: Ar Jums dar nesinori spjauti sau į veidą?

A. S.: Norisi, dar ir kaip norisi, bet tikrai nespjausiu, nes tvirtai ži- nau, kad tąsyk iš mano politinės kar- jeros liks šnipštas.

L. K.: Aplankė, tikrai aplankė, mudu dar ne tokių pokštų parodysim tautos išrinktiesiems. Jie tokie buki, kad nė nenutuokia, jog mudu terori- zuodami ir koneveikdami, tuo pačiu kelia ir savo autoritetą, nors jis nė kiek negeresnis kaip mudviejų. Ap- dergti kitą – reiškia save apšluostyti. Tpfu!

J. G.: Ką veiksite, jeigu judviejų bus suruošta apkalta?

A. S.: Na, nejuokinkite, gerbia- masis, kaip jie be mūsų apsieis? Koalicija braška per visas siūles.

L. K.: Aš nebūčiau toks užtikrin- tas. Jeigu būtume įsidėję į kišenę bent jau po milijoną, jaustumės kur kas tvirčiau. Dabar mudviejų autori- tetas dar nėra labai aukštas, per vie- nerius metus kaip reikiant neprisi- plėši.

J. G.: Ačiū už pokalbį.

A. S.: Siūlyčiau silpniesiems Jūsų laikraščio skaitytojams pridėti priedą, kad šio pokalbio neskaitytų.

J. G.: Palikime tai redaktorei. Viso labo!

tį, nori priminti pasauliui savo pa- vergtos šalies likimą.”

Pažymėtina, kad nepaisant so- vietinės valdžios mėginimų diskredi- tuoti R. Kalantą, jis lietuviškoje poli- tinėje-kultūrinėje sąmonėje užėmė pagrindinę rezistencijos simbolio vie- tą, o nonkonformistinė maksima „Laisvę Lietuvai“ tapo antisovietinio sąjūdžio programiniu šūkiu. Taip pat reikėtų pažymėti, kad jaunimo pasi- priešinio sistemai formų įvairovė atliko labai svarbų vaidmenį tolesnio pasipriešinimo pagreičio didėjimui.

Be to, kaip taikliai pastebėjo is- torikas K. Antanaitis knygoje „Romo Kalantos auka: 1972 metų Kauno pa- vasaris“, „gal ir sunku visus reabili- tuoti ir apdovanoti, nes dauguma 1972 metų gegužės įvykių dalyvių bu- vo mušami ir persekiojami be jokio teisminio nutarimo, kiti buvo apkal- tinti chuliganizmu (...), tačiau nesu- prantama, kodėl iki šių dienų niekas neparėmė KGB pjudytų, iš aukštųjų mokyklų, darbo ar net ir Lietuvos išvartų žmonių. Niekas negrąžins sulaužytų ir valstybinio smurto pri- slėgtų gyvenimų, vis dėlto 1972-ųjų metų karta nusipelno ne mažesnės pagarbos nei kitos su svetimšalių priespauda kovojusios lietuvių kar- tos.”

Post scriptum: 2000 m. liepos 1 d. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dešimtmečio proga Lietuvos Respub- likos Prezidentas V. Adamkus dekre- tu (Nr. 928) apdovanojo (po mirties) Romą Kalantą, „protestavusį prieš nacionalinį beteisiškumą, sovietinės valdžios savivalę ir vardan Lietuvos laisvės paaukojusį savo gyvybę“, Vyčio Kryžiaus 1-ojo laipsnio ordinu.

Balsas.lt

Arvydas Kšanavičius – žurnalis- tas, rašytojas, knygos „Lietuvos Atgi- mimo diena“ autorius.

Nida, gegužės 18 d. (ELTA) – Nidoje bus atidarytas Bardų skverelis, įkurdintas šalia legendinio maestro Vytauto Kernagio skulptūros. V. Kernagio fondo vadovas a. a. maestro sūnus Vytautas Kernagis jaunesnysis sako, kad skulptoriaus Romo Kvinto sukurtas Benas, jau visus metus sėdintis ant suoliuko Nidos krantinėje, taip traukia žmones, kad nori nenori čia reikėjo įkurti ir tam tikrą geros muzikos salelę, kur kiekvienas norintis galės klausytis maestro propaguotos „teisingos muzikos“. Bardų skverelis skirtas muzikiniams pasirodymams, kurie bus nemokami. Tuo metu, kai skverelyje nevyks jokie renginiai, čia skambės muzika, kurią mėgo V. Kernagis. Skverelis įrengtas V. Kernagio fondo, kuris siekia išsaugoti maestro atminimą, lėšomis. **ELTA** nuotr.

„Vičiūnų“ įmonių grupei – JAV-Baltijos fondo apdovanojimas

Washington, DC, gegužės 18 d. (ELTA) – „Vičiūnų“ įmonių grupė yra sparčiausiai auganti ir įtakingiausia įmonių grupė Baltijos šalių regione. Tai paskelbė JAV-Baltijos fondas (U. S. - Baltic Foundation, USBF), įteikęs grupei garbingą „Corporate Citizenship Award“ apdovanojimą. „Vičiūnų“ įmonių grupė tokio aukšto įvertinimo sulaukė pirmą kartą. „Gautas tarptautinis pripažinimas mums labai svarbus ne tik dėl planų nuolat didinti produkcijos eksportą. Mums tai yra iššūkis ir malonus patvirtinimas, kad investiciniai mūsų bendrovių plėtros ir modernizavimo planai įgyvendinami sėkmingai“, – sako „Vičiūnų“ įmonių grupės valdybos pirmininkas Visvaldas Matijošaitis.

Apdovanojimą Washington, DC (JAV) V. Matijošaitis priėmė kartu su bendraturčiu Liudu Skierumi. Kiekvienais metais JAV-Baltijos fondas apdovanojimo iškilmes rengia siekdamas pagerbti politikoje, kultūrinėje ar humanitarinėje, labdaros veikloje pasižymėjusius žmones, organizacijas, kurie savo veikla prisidėjo prie Baltijos regiono plėtros, plėtros ir garsino Baltijos šalis tarptautiniu lygmeniu.

JAV-Baltijos fondas vienija Estijos, Latvijos ir Lietuvos draugus Jungtinėse Valstijose, be kitų darbų, įgyvendina programas, kurios skirtos sustiprinti laisvosios rinkos ekonomiką ir demokratijos sklaidą Baltijos šalyse.

Siūloma tartis su Vokietija dėl žalos atlyginimo

Vilnius, gegužės 18 d. (BNS) – Vyriausybei siūloma tartis su Vokietija dėl žalos atlyginimo patyrusiems žala, kai Antrojo pasaulinio karo metu iš Lenkijos Suvalkų krašto prievarta buvo iškeldinti lietuviai. Toks pasiūlymas numatytas rezoliucijos, kurią siūloma priimti Seimui, projekte.

Dėl 1941 m. sausio 10 d. pasirašyto SSRS ir nacistinės Vokietijos susitarimo iškeldinti iš pasienio teritorijų lietuvių ir lenkų tautybės gyventojus nukentėjo kelios dešimtys tūkstančių žmonių.

Rezoliuciją teikia Seimo Pasi-priešinimo okupaciniams režimams

dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisija. Žalos, kuri buvo patirta dėl prievartinio perkėlimo praradus šeimos tur-tą, atlyginimo jau daugiau kaip 15 metų siekia visuomeninė organizacija „Suvalkija“, vienijanti iš Suvalkų krašto į dabartinę Lietuvos teritoriją priverstinai perkeltus asmenis, jų vaikus ir vaikaičius.

Rezoliucijos projekte teigiama, jog iki šiol dėl priverstinio gyventojų iškėlimo iš Lenkijos Suvalkų krašto padarinius patyrusių asmenų patirtos žalos klausimo kėlimas nevyriausybiniu lygiu nedavė rezultatų.

Lietuva sveikina siūlymus dėl naujosios NATO programos

Atkelta iš 1 psl. grės-mėmis visų pirma energetinio saugu-mo ir kibernetinės gynybos srityse.

Lietuvos nuostatą dėl naujosios NATO Strateginės koncepcijos specialistų grupės atstovams kovo 24 d. pristatė Lietuvos užsienio reikalų mi-nistras Audronius Ažubalis. Taip pat ji buvo pateikta Lietuvos atstovams dalyvaujant strateginiuose semina-ruose ir dvišaliuose susitikimuose.

Remdamasis šiais siūlymais NATO generalinis sekretorius turėtų

parengti naujos NATO strateginės koncepcijos pirminį projektą ir ru-denį perduoti jį svarstyti šalims na-rėms. Dokumentą planuojama pa-tvirtinti kitame organizacijos vadovų susitikime 2010 m. lapkričio mėnesį.

NATO strateginė koncepcija – tai kartinis organizacijos veiklos doku-mentas, nustatantis NATO tikslus ir uždavinius, įvertinantis strateginę saugumo aplinką ir pokyčių galimy-bes bei apibrėžiantis organizacijos pajėgų plėtros kryptis.

Piratai pagrobė Lietuvos laivo kapitoną

Vilnius, gegužės 18 d. (BNS) – Ginkluoti plėšikai, Afrikos vakarinės pakrantės Doualos uosto reide užpuolę laivų šaldytuvų laivyną valdančios Klaipėdos bendrovės „Limarko“ laivininkystės bendrovės (LLK) motorlaivį „Argo“, paėmė į nelaisvę jo kapitoną.

LLK oficialiai patvirtino, kad plėšikai prie Kamerūno krantų užpuolė laivą, išplėšė jo seifą ir pagrobė kapi-toną Dmitrijų Baškirovą.

„Šiuo metu laivas yra uoste, kur krovinyms iškraunamas. Likę įgulos nariai įvykio metu nenukentėjo“, – pranešė Klaipėdos bendrovė. Pasak pranešimo, prieš pat įvykį, kuris įvyko gegužės 17 d., LLK laivo budėtojas

pastebėjo prie laivo besiartinančias dvi valtis su motoriniais varikliais ir paskelbė pavojų, o laivo antstatas buvo užrakintas. Anot LLK pranešimo, ginkluoti užpuolikai užlipo ant laivo denio, išlaužė antstato duris, išplėšė laivo seifą ir pagrobė kapitoną. Karinio katerio, palydėjusio laivą „Argo“ į uostą, Lietuvos įgula sulaukė praėjus 20 minučių po užpuolimo.

Klaipėdos bendrovė kol kas nepaaiškino, kokių būdu kapitonas bus išlaisvintas. Tarpžinybinei darbo grupei vadovaujantis užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis sako negalintis komentuoti padėties dėl pagrobto Lietuvos jūrininko.

Prezidentė ragina politikus susilaikyti nuo spaudimo teisėsaugai

Vilnius, gegužės 18 d. (BNS) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė, komentuodama įtampą dėl Kauno įvykių, paragino politikus susilaikyti nuo spaudimo teisėsaugai.

Viešai išplatintame pareiškime prezidentė paragino laikytis rimties ir tvarkos. Pasak D. Grybauskaitės, visos institucijos, nuo kurių priklauso mergaitės likimas, privalo daryti viską, kad vaiko teisės būtų apsaugotos.

„Tik teisinėmis priemonėmis, kuo atsakingiau ir profesionaliau jas taikant, bus įmanoma pasiekti teisingą sprendimą“, – pareiškė prezidentė.

„Šiuo atveju svarbiausia – vaiko

interesai, kuriems apginti turi būti dedamos visos įmanomos pastangos“, – teigė D.Grybauskaitė.

Lietuvos visuomenėje netyla aistros dėl vadinamojo Kauno pedofilijos skandalo ir po jo sekusių įvykių. Pastarosiomis dienomis didelio atgarsio sulaukė Kėdainių rajono apylinkės teismo sprendimas prieš mėnesį rasto negyvo Drąsiaus Kedžio mažametę dukrą perduoti globoti motinai Laimutei Stankūnaitei. Ją D. Kedys anksčiau viešai kaltino leidus seksua-liai išnaudoti jūdviejų dukrą, tačiau L. Stankūnaitei įtarimai oficialiai nėra pateikti.

Izraelio Kneseto komitete – sekso vergės iš Lietuvos liudijimas

Vilnius, gegužės 18 d. (BNS) – Prekybos moterimis problemą tiriančiam Izraelio parlamento specialiam komitetui liudijoj Lietuvoje pagrobta mergina, skelbia vietos žinia-sklaida. Anonomiškai liudijusi mer-gina sakė, kad Lietuvoje buvo pa-grobta būdama septyniolikos. Tai ji sakė Kneseto pakomitetyje dėl preky-bos moterimis, kuriame pabrėžta būtinybė kurti papildomas reabilitacijos programas.

Anot dienraščio „Jerusalem Post“ interneto svetainės, Lietuvoje pagrobta mergina sakė bandžiusi nusižudyti. „Kalbu tų moterų vardu. Bi-jau, kad kaskart joms trūksta pinigų, jos grįš į prostituciją, ir tai meta še-šėlį visai reabilitacijos programai“, – pasakojo mergina.

Ji sakė buvusi pagrobta Lietuvoje, kai buvo septyniolikos, ir atvežta į Izraelį, kur gavo padirbtus dokumen-tus. Dėl to ji neturėjo jokių legalių do-kumentų ir negalėjo gauti sveikatos apsaugos ar dalyvauti reabilitacijos programoje. Ji sakė išsivadavusi tik po to, kai buvo sulaikyta ir kai jai bu-vo leista dalyvauti narkotikų reabili-tacijos programoje kalėjime.

Pakomitečio vadovė Orita Zua-retz teigė, kad Kneseto tyrimų centro medžiaga kelia ypač didelį susirūpinimą. „Didelį susirūpinimą kelia tai, kad nėra jokio centro narkotikų ir fi-zinei reabilitacijai šalyje, kurioje taip paplitusi prekyba moterimis. Turime veikti nedelsdami, kad toks centras būtų įkurtas“, – sakė pakomitečio va-dovė.

Sportas

Vilnius, gegužės 17 d. (URM info) – Vilniuje gegužės 15 d. vyko septin-tasis Baltijos šalių diplomatų krepšinio turnyras, kuriame dalyvavo Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos užsienio reikalų ministerijų komandos. Turnyrą lai-mėjo Lietuvos komanda, finale rezultatu 85:42 įveikusi kolegas iš Latvijos.

URM nuotr.

Pasaulio naujienos

Tailando sostinėje Bankoke nesiliauja riaušės. EPA nuotr.

Tailando vyriausybė atsisako derėtis su protestuotojais

Bankokas, gegužės 18 d. (AFP/BNS) – Tailando vyriausybė pareiškė nesiderėsianti su sostinėje įsitvirtinusiais „raudonmarškiniais“ protestuotojais, kol šie nebaigs Bankoką paralyžiavusių demonstracijų.

Šis pareiškimas nuskambėjo po to, kai Tailando Senatas pasisiūlė tarpininkauti derybose dėl krizės išsprendimo. Opozicijos protestuotojai priėmė Senato pasiūlymą tarpininkauti derybose su vyriausybe, kad baigtųsi jau penkias dienas vykstantys gatvių susirėmimai, nusiņešę 38 gyvybes. Satit Wongnongtoey nesakė, ar vyriausybė sutiktų surengti tokias derybas, jeigu demonstrantai nutrauktų protestus.

„Premjeras visada palaiko derybas, tačiau derybos jau dukart žlugo dėl užsienyje esančių žmonių kišimosi“, – pareiškė jis, akivaizdžiai kal-

bėdamas apie pabėgusį buvusį premjerą Thaksin Shinawatra, kurį vyriausybė kaltina trikdant susitaikymo pastangas.

„Dabartinė padėtis nevevaldoma ir perauga į smurtą“, – pabrėžė vyriausybės atstovas.

Vienas iš „raudonmarškinių“ vadovų kalbėjosi su vienu aukštu vyriausybės padėjėju, ir tas pokalbis sužadino šiokių tokių vilčių, jog vėl bus pradėta judėti susitaikymo link. Opozicijos vadovai pažadėjo atitraukti demonstrantus, jeigu kariai liausis šaudę.

Per ankstesnes abiejų pusių derybas nepavyko pasiekti jokio susitarimo. Premjeras Abhisit Vejjajiva vienu metu siūlė surengti išankstinius parlamento rinkimus lapkritį, tačiau vėliau šį pasiūlymą atsiėmė.

Kongreso narys – prieš JAV diplomatų nesutarimus su Rusija

Washington, DC, gegužės 18 d. („Interfax“/BNS) – Rusijos nuostata dėl konflikto su Gruzija yra teisinga, mano Jungtinių Valstijų Kongreso narys Dennis Kucinich.

„Aš – vienintelis JAV Kongreso narys, kuris manė, kad viskas, ką Rusijos vyriausybė kalba apie kon-

fliktą su Gruzija, teisinga“, – sakė jis interviu agentūrai „Interfax“. Pasak Amerikos kongreso nario, sprendžiant „iš žinių, kurias aš turiu, ne Rusija pradėjo šią provokaciją“.

„Kartais Amerikos užsienio politika plėtojama remiantis mitologija, pagrįsta buvusiais skirtumais. Man regis, toks buvo Amerikos požiūris į Rusijos elgesį dėl Gruzijos“, – pabrėžė jis.

D. Kucinich nuomone, „JAV siekius būtų atitikęs atsitraukimas nuo strategijos, kuri yra sukurta aplink Rusiją“. Jis įsitikinęs, kad tokia strategija „atspindi senų Šaltojo karo veteranų požiūras“.

„Mes nekariaujame vienas su kitu. Mes turime atsakyti į kai kurių šalių, kurios buvo Sovietų Sąjungos sudėtyje, susirūpinimą. Tačiau turime žiūrėti į tai, ką reikia padaryti, kad padėtis pagerėtų“, – pažymėjo Kongreso narys.

Jis taip pat mano, jog „reikia būti atsargiems dėl mūsų amerikietiško internacionalizmo“.

„Mes neturime įsivelti į konfliktus, kurių gali būti tarp Rusijos ir šalių, įėjusių į Sovietų Sąjungos sudėtį. Šios šalys turi sugebėti plėtoti santykius su Rusija be JAV kišimosi“, – sakė D. Kucinich.

D. Kucinich nuomone, „reikia būti atsargiems dėl mūsų amerikietiško internacionalizmo“.

Scanpix nuotr.

EUROPA

VARŠUVA

Lenkijos karinis teismas nesutiko su prokurorų reikalavimu sunaikinti kai kuriuos Lenkijos prezidento lėktuvo avarijoje žuvusių žmonių asmeninius daiktus, pranešama tinklalapyje tvn24.pl. Prokuratūra tvirtino, tie daiktai gali būti „saugumo pavojaus šaltinis“, taip pat kelti epideminį pavojų. Šį teiginį absurdišku vadina ne tik teisėjai, bet ir sanitarijos inspektoriai. Pasak teisėjų, kalbama apie asmeninius žuvusiųjų daiktus, kurie, atsižvelgiant į privatumą, nebus įvardinti.

BRIUSELIS

NATO durys turi būti atviros bendradarbiavimui su Maskva, kad būtų stiprinama euroatlantinio saugumo sistema, mano Madeleine Albright. Pateikdama vadinamųjų išminčių grupės, kuriai ji vadovauja, siūlymus dėl naujos Šiaurės organizacijos strateginės koncepcijos, M. Albright pabrėžė, kad „NATO tikslas – dirbti su Maskva, kad būtų stiprinama euroatlantinio saugumo architektūra ir kad būtų atsakoma į tokius iššūkius, kaip terorizmas, branduolinio ginklo platinimas, prekyba narkotikais“.

LISABONA

Portugalijos prezidentas Anibal Cavaco Silva pasirašė įstatymą, kuriuo įteisinamos tos pačios lyties asmenų santuokos. Portugalija tapo šeštąja Europos valstybe, legalizavusia gėjų santuokas. A. Cavaco Silva, kuris yra praktikuojantis katalikas ir priklauso pagrindinei opozicinei centro dešiniųjų partijai, sakė, jog priimdamas sprendimą pasirašyti šį įstatymą, atidėjo į šalį savo „asmeninius įsitikinimus“.

PARYŽIUS

Prancūzija priėmė sprendimą iš šalies išsiųsti Irano agentą, kuris buvo nuteistas kalėti už nušalintojo šacho paskutinio premjero Shapour Bakhtiar nužudymą 1991 m. Iraniečiui Ali Vakili Rad buvo skirta įkalinimo iki gyvos galvos bausmė už Sh.

RUSIJA

MASKVA

Kamerūno piratai gegužės 16 d. užpuolė laivą su ukrainiečių ir rusų įgula, apiplėšė jį ir paspruko su dviem pagrobtais jūreiviais, pranešė Rusijos jūrininkų sąjunga. Piratai įžūliai užpuolė laivą „North Spirit“, plaukiojantį su Sent Vinsento ir Grenadinų vėliava, priklausantį graikų laivininkystės bendrovei „Balthel- las Chartering S. A.“

Buvęs naftos bendrovės „Jukos“ vadovas Michail Chodorkovski paskelbė bado streiką, protestuodamas prieš tai, kad jam pratęstas suėmimo laikas. Apie savo ketinimą M. Chodorkovski pranešė laiške Aukščiausiojo teismo pirmininkui.

Brazilų kilmės juodaodis aktorius Tito Romario, vaidinęs populiariuose sovietiniuose filmuose, mirė ligoninėje Sankt Peterburge dėl sunkaus sumušimo. 59 metų amžiaus T. Romario mirė ligoninėje po to, kai jį gatvėje per kivrčą sumušė 43 metų vyras. Įtariamasis apklausiamas. Pasak milicijos darbuotojo, prašiusio neskelbti jo pavardės, konfliktas kilo dėl rasistinių priežasčių.

AZIJA

DŽAKARTA

Indonezijoje Javos salą sukrėtė stiprus (6,0 balo) žemės drebėjimas, pranešė seismologai, bet cunamio pavojaus nepaskelbė. Kol kas pranešimų apie sugriovimus ar aukas negauta. Smūgiai truko trumpai, žemė drebo jūros dugne.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV astronautai baigė pirmąjį išėjimą į atvirą kosmosą erdvėlaivyje „Atlantis“, kuris skrieja prisišvartavęs prie Tarptautinės kosminės stoties (TKS). Astronautai Garrett Reisman ir Stephen Bowen baigė darbą atvirame kosmose, jie pritvirtino antrąją ryšio su Žeme anteną.

ATLANTIC Express Corp.

☎ 1-708-599-9680
AtlanticExpressCorp.com

Visą gegužės mėnesį
siuntinius į Lietuvą siųskite

PIGIAU

\$0.49/lbs (laivu),
\$1.99/lbs (oro siunta)

Padėkos kelionė JAV – 2009 metai

Tęsinys iš gegužės 13 d.

VIRGIS STAKĖNAS
Specialiai „Draugui“

Cleveland

Lauryno automobilis „Nissan Maxima“ perkrautas. Čia ne tik mano visos *terbelės*⁶⁷ ir muzikos, čia ir Lauryno visa provizija Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (ŠALFASS) metiniam suvažiavimui. Ir mažai mugei. Ir dar padėjėjas.

Kelyje pro picų miestą Pitsburgą (Pittsburgh) link Klyvlendo praleidžiam gal 7 valandas. Dirbu „radijo aparatu“ – kad vyrams neprailgtų prie vairo. Ohajuje (Ohio) trumpindami kelią, išsukam iš greitkelio. Maloni jauki provincija už lango. Prasilenkiam su labai zgrebna⁶⁸ juoda miniatiūrine karietaite. Manau, kažkur filmuoja pasaką, o čia – artistai. Paskui dar viena. Ir dar. Galų gale vienos sodybos šone tokia stovi. Ir dar matau – išdžiauta labai daug skalbinių. Archaika, kurios jau ir LT nedaug matysi. Man paaiškina – tai amišai (Amish) – tokios religinės bendruomenės nariai. Jie negali vairuoti automobilio (todėl ir gabena save arkliukais). Jie nepripažįsta civilizacijos – net elektros nenaudoja (tad ir skalbia rankomis). Yra ir dar daugiau keistenybių. Bet, sako, kad turguose prie jų produktų eilės – auginant jiems naudoti chemiją neleidžia tikėjimas. Norėčiau tai nufilmuoti, bet jau temsta, o ir nėr kada – mūsų jau laukia Klyvlende.

Dainiaus Zalenso namus žino nemažai artistų. Čia jie gauna nakvynę. Miegojo čia ir Kolorado Romas, ir Vytas Kernagis, ir plejada kitų žinomų vardų. Pasitinka mano garbei išvirta pupelių sriuba ir savo gamybos alumi. Į lauktuvių krepšį gula II „Pelyno“ butelis. Užsakyta – suderinta. Išskubam į Lietuvių klubą, kur grynai amerikietiška tradicija – susipažinimo vakaras. Gaspadorė⁶⁹ Rūta iškart pasitinka kaip brolių. Apsiglebiu su visaginiečiu, bet Vilniaus kantri (country) klubo nariu, mokslininku, biochemijos daktaru Vytu Smirnovu (ar dar yra pasaulyje universitetų, kur jis nebuvo stažavęsis?). Vakarieniaujam cepeliniskai (beje, čia juos paduoda perpjautus pusiau... Kad matytų pašalietis, kas viduj?).

Prie jau užkandusių vietinių jungiasi atvykę į ŠALFASS suvažiavimą. Išsiskiria stipri užsieniečių-kanadiečių kompanija. Išsitraukiu gitarą. Sudainuoju keletą dainų. Vyrai griausmingai pritaria. Užstalė sujuda. Bet matau, kad reik „nešt mieles“, nes ryt pirmasis koncertas – reik būt ypatingos formos. Papėgu.

Ryte pakelia Juris Čiurlionis (taip taip, garsios giminės tikras atstovas. Berods, jo senelis ir Mikalojus Konstantinas – pusbroliai). Meninė natūra⁷⁰. Iškart matau. Ir jaučiu. Jam skolingas už išvyką po Klyvlendo apylinkes. Ieškom man „gus“ stiliaus skrybėlės (visada į Amerika vykstu „be“, o grįžtu „su“ – vakare juk koncertas). Deja, mano reikalavimai per aukšti ir čia nelaukia Vakarai. Teks lipt scenon vėl su berete.

Kantristas⁷¹ Vytas užfundija⁷² išvyką į solidžiausią pasaulyje muzikinės šlovės muziejų „Rock And Roll Hall Of Fame“. Fotografuoti galima tik „skaistykloje“, t. y. iki parodos pradžios. Apmaudu. Viduje iš pusmetrio matau Joni Kašo (Johnny Cash) pirmąją gitarą, Hanko Viljamso (Hank Williams) paradinę skrybėlę, autentiškas Maikl Džeksono (Michael Jackson) baltas kojines. Net sukinu Preslio (Presley) automobilio vairą. Čia reiktų grįžt kokiam pusdieniui. O tai dabar apibėgam per pusantros valandos.

Prie mano koncerto salės durų jau laukia iš Pitsburgo specialiai atkakęs sūnėnas Ignas. Fotografuojamės apsikabinę prie mano šviečiančios reklamos (širdelę kad suspaudė pamačius ją, ši itin specifinį ir tik amerikietišką show biznio⁷³ atributą – kaip kokiam Brius Springstynui (Bruce Springsteen). Pasiilgau to bachūro. Irgi muzikantas. Giminingos sielos (kiek aš jų dar sutiksiu kelionėje!). Ale⁷⁴ čiupinėjimuisi nėr laiko. Garso bandymai nuteikia gerai: Gregas Pridy (Greg Priddy), profesionalus radijo DJ-us⁷⁵, namų darbus paruošė be priekaištų. O dar Ignas, kuris žino mano programą minčiai, šalia jo. Tik išėjęs jau groti pastebiu gal 2 metrų ilgio ir pusmetrio skersmens ažuolo rąstą su išskaptuotu vardu „Virgis“. Tai Jurio dovana. Susijaudinu. Ne laiku.

Pirmoje dalyje „čiupinėju“ pub-

liką. Jie mane tyrinėja. Aš tyrinėju juos. Žmonės geranoriški, bet susikaustę. Kai kas sužino apie mane pirmąkart – nesu šiame krašte buvęs. Bet ledai juda. Atsikvepiu II daliai. Čia linksmesnė muzika. Salė atsileidžia. Bet šokti eis dar ne iškart.

Miegot grįžtam nusikalę. Nėra jėgų net baliavot⁷⁶. Beje, miegam keturiose virš garažo. Sisiot⁷⁷ – į lauką, dušas pas šeimnininkus – kitame name.

Ankstytvas rytas. Trumpa kava. Atsiglėbesčiuojam su Ignu ir – į kelionę: 1 val. p. p., po Mišių jau grot kitoje valstijoje.

Detroit

Atstumas važiuoti iš Klyvlendo ir Detroitą – nemažas. Tai Laurynas mynė. Dar besikubant greitkelio organizatorių telefonu prašėme neleisti žiūrovų į salę, kol neišbandėme garso. Ale kur tau... Radom šlamščiančius vėdarus. Jie nekalti. Kalti vėdarai. Kad skanūs. Nuo nuovargio ir nervo (iš mašinos – tiesiai į sceną) ėmė spazmuoti skrandis. Vaistų „ant tuščio“ nerizikavau. Pasinaudojau senu patikrintu liaudišku receptu – suspaudžiau kumštį ir išėjau. Scena buvo sporto salėje. Pasiruošiau blogiausiam skambėjimui. Nustebau to neradęs. Paskui per pertrauką prieis ir prisipažins to kaltinykas, padėjęs „sugaudyti aidus“ garsus vietos profesionalas. Mano kančia palaipsniui perėjo į malonumą. Ir tai žiūrovų dėka. Žmonės taip mane palaikė, kad koncerto pabaigoje, vedami paties klebono, net sulipo dainuodami į sceną.

Apgyvendino klebonijoje. Susiradau telefonu manajame bardų festivalyje „Akacijų alėja“ grojusį Vitą Underį iš Livonijos (Livonia). Atlėkė manęs užimti. Atradau sau Ann Arborą (Ann Arbor) – Detroito pašonėje Mičigano universiteto (University of Michigan) studentų, profesorių ir menininkų miestą. Pirmąkart pietavau vegetarų restorane. Ir nieko. Mažoje muzikos instrumentų dirbtuvėlėje nusipirkau muzikinius šaukštus ir pamačiau ex-bitlo („Beatles“) Džono Lenono (John Lennon) sėdėtą kėdę. Tokią pazulintą. Bet tikrą.

Vitas, pats to nežinodamas, padarė didžiulę dovaną – nuvedė į vieną garsiausių Amerikoje folkmuzikos klubų „The Ark“. Jau matydamas ir atpažindamas ant sienų garsių čia grojusių artistų fotografijas, supratau, kad patekau ten, kur reikia. (Apskritai, Detroitas – ne tik Amerikos automobilių sostinė, tiesa, dabar negaluojuanti, bet ir garsus muzikos šaknų židiny. Čia netgi užgimė muzikavimo stiliai. O enciklopedinių vardų gausa gali varžytis su koku Memphisu (Memphis), Nešvilium (Nashville) ar net Čikaga.) Pasirodo, pats Vitas kažkada čia dirbo savanoriu – surinkinėjo popierines stiklines nuo alaus ir kukurūzų spragėsių – ir visa tai tam, kad galėtų veltui klausytis garsių muzikantų. Neįprasta. Neįprasta Lietuvoje, bet taip atpažįstama Amerikoje. Ir dabar matydamas

Su šauniuoju klebonu Gintaru Joniku Detroit.

zujančius tarp žiūrovų tvarkytojus galėjau atpažinti jei ne profesorius, tai bent firmų klerkus tikrai. Reiškia, tokia gili folk muzikos aistra. Liuks⁷⁸. O man pavydas. Baltas.

Scenoje grojo jaunimas „Blind Pilot“ iš Portlendo (Portland) (įstrigo jų daina „Mis Ohio“ iš Džiljano Velčo (Gillian Welch) repertuaro). Paskui sūnėnas Ignas patvirtins, kad ši grupė pakankamai žinoma tarp studentijos. Simpatiška muzika. Bet mane nemažiau domino pati nuotaka. Į šešiakampę salę patenkama per koridorių – „rankovę“. Jo sienoje langai – tad regi, kas dedasi viduj. Scena – išsišovusi į priekį pakyla. Neaukšta, ne per didelė. Kuklu ir labai jauku. Gali įžiūrėti atlikėjų veidus. Jie mato mi iš 3 pasaulio pusių. Daug jaunimo. Intelektualūs veidai, geranoriškumas, puikus muzikos suvokimas. Matosi ir pusamžių. Jie taip pat gerai jautėsi. Visi reagavo į scenos veiksmą – muziką replikomis, plojimais. Didžiulis garso pultas, profesionali garso kokybė. Patikrinau – bet kurioje salės vietoje. Išeinant slapčia numečiau monetą – noriu čia sugrįžt. Dabar – jau į sceną.

Kitądien mane globojo jau kitas JAV lietuvis – Jonas Dainius Beržanskis. Žinomas garso prodiuseris. Nemažai dirbęs su garsiais muzikantais ir su lietuviu Andriumi Mamontovu. Amerikoje niekur nematyta jo „Ford Fiesta“ (gal kokių 1990 metų) nors ir klebanti, blierianti, bet nuvežė, kur reikia. Pasiekėm downtowną⁷⁹ (downtown). Iš dangoraižio viršaus pasižvalgiau į užu upės plytinčią naktinę Kanadą. Išlenkėm po bokaliuką „Hard Rock Cafe“. Garsių muzikantų relikvijos ant sienų nebestebino. Tik nudžiugau radęs įrėmintą Marko Farnerio (Mark Farner) švarką. Tai nuo jo grupės „Grand Funk Railroad“ beveik prieš 40 metų prasidėjo mano domėjimasis roko muzika. Šiurpelis perėjo.

Bus daugiau.

Labai specifinė amerikietiška šviečianti afiša Cleveland.

⁶⁷ Maišeliai.

⁶⁸ Išvaizdi.

⁶⁹ Šeimnininkė.

⁷⁰ Prigimtis, būdas.

⁷¹ Country muzikos muzikantas.

⁷² Pasiūlo.

⁷³ Angl. kalbos: pramogų verslas.

⁷⁴ Vis dėlto.

⁷⁵ Diskotekos vedėjas.

⁷⁶ Linksminčias.

⁷⁷ Gamtinių reikalų atlikt.

⁷⁸ Šaunu.

⁷⁹ Senamiestis.

⁸⁰ Besimėgaujantių.

VYTAUTAS ALANTAS

Gyvenimas ir kūryba

Leonas Peleckis-Kaktavičius

Nr. 29

Triukšmingi ir našūs buvo praejusieji: pavasarį pasirodė pirmasis *Amžinojo lietuvio* tomas, rudenį – antrasis, gruodyje – *Šventaragio* pirmoji knyga. Įdomu, ką atneš Naujieji?

Visų pirma, žinoma, jo laiką skirs Šventaragio antrajam tomui. Kiek jo dar prireiks, kad darbas būtų užbaigtas, sunkiai įsivaizduoja. Bent jau visų kitų metų tai tikrai.

Yra čia ir tokie žodžiai: „Norėčiau, kad mano gyvenimas nepraeitų be pėdsako, kad mano kūrybinis darbas išliktų ir būtų naudingas mano tautai, kurią aš mylėjau per visą gyvenimą ir kurios vardą nusinešiu Ten paskutinį kartą užmerkdamas akis.”

DU DVITOMIAI

Tik 1974 metų pavasarį V. Alantas baigė rašyti *Šventaragį*. Balandžio pirmąją padėjo paskutinį tašką ir išiuntė rankraštį į *Dirvos* spaustu- vę Clevelande, kur dalimis jau anksčiau buvo renkamas romano tekstas.

Užbaigęs šį milžinišką darbą, rašytojas savo dienoraštyje trumpai konstatavo: medžiagos rinkimas ir jos apdorojimas užtruko apie penkio- lika metų, pats rašymas – penkerius. Pirmasis tomas jau spėjo susilaukti skaitytojų ir kritikų įvertinimo, atsi- liepimai beveik visi palankūs. Bent kol kas. Be to, iš visų pusių girdėjo paraginimus: „Tik neparašyk antrąjį tomą prastesnį už pirmąjį.”

O panašiu laiku pasaulį išvydęs *Amžinasis lietuvis*⁹⁹ kelia daugiau pergyvenimų nei džiaugsmo. Iš pat pradžių tos knygos sutiktos „su miš- riaais išpūdziais: daug kam labai pa- tinka ir kai kam, pavyzdžiui, katali- kiškai visuomenei, labai nepatinka. Tokio pat pobūdžio ir spaudos atsi- liepimai” (1972, gruodžio 31).

*

Amžinasis lietuvis, kur vaizduo- jamas išblokštas iš tėvynės žmogus, jo sutrikimas, drauge ir pastangos nenuskęsti svetimuose vandenyse, rūpesčiai tautos ateitim, dar buvo pelnęs ir „Amžinojo paleistuvio” var- dą. Tą keistą reklamą pats autorius vertino labai paprastai: „Tie, kurie romaną pakrikštijo ‘Amžinuoju pa- leistuviu’, be abejo, norėjo pademon- struoti savo aukštą moralę, bet iš tikrųjų parodė tik savo veidmainystę ir dvasios skurdą. Niekad nemėgau tartiufų, judošių ir dvasios elge- tų”.¹⁰⁰

Čia – ir rašytojo svarbus prisi- pažinimas: „Tą veikalą rašiau, pa- mirkydamas plunksną išblokšto, iš- niekinto ir neviltingo žmogaus kraujuje. Gal tas romanas ir nėra visiškai mano ‘sielos autobiografija’ (...), bet netoli to.” Kad vienas ro- mano herojus labai panašus į patį autorių, net abejonių nėra.

V. Alantas šį savo kūrinį yra pavadinęs ir pokarinių išeivių epu.

Romanas apima maždaug dvidešim- ties metų laikotarpį. Tiesa, jame pavaizduota ne tik to meto tremtinių tikrovė, čia – ir praeities bei ateities vizijos, senojo lietuvių tikėjimo ir pa- saulėžvalgos dalykai, kova dėl išliki- mo lietuviais.

Bene šilčiausiai apie *Amžinąjį lietuvi* bus atsiliepusi Alė Rūta, o negailestingiausiai – Kęstas Reikalas (Alfonsas Nyka-Niliūnas) ir V. A. Jonynas.

„Kokia romano ‘ašis’, jo pagrin- dinė problema? Kas būtina, o kas bereikalinga?” – klausia ir atsako A. Nyka-Niliūnas: – „Didžioji *Amžinojo lietuvio* dalis skirta šiandieninės išei- viškojo gyvenimo kasdienybės apra- šinėjimui, dažnai trivialybės ir bana- lybes perpinant gausiomis dviejų veikėjų amantiškomis avantiūromis ir vieno jų patriotinio tipo regėjimais bei retoriškais lietuvių tautos paskir- ties ir istorinių klaidų svarstymais. Dėl šitų perpynimų romanas lygia- dalim galėtų būti ir psichologinis, ir tezinis”.¹⁰¹

Anot V. A. Jonyno, romanas tai- pogi gali būti priskirtas ir „lengvo pasiskaitymo kategorijai”¹⁰². O „pa- žintine prasme *Amžinasis lietuvis* yra reikšminga knyga emigranto pasaulėliui pažinti”.

Iš Alės Rūtos „Atvirų žodžių rašytojui Vytautui Alantui”¹⁰³: „*Am- žinajame lietuvyje* man išpūdingiau- sios vietos, kur aprašai fabriką iš lau- ko ir viduje, kur nupiešei alyvuotus darbininkus ir jų (dažnai) nelaimingą vidų. Detroito ‘Fordas’ man iki šiol buvo tik mažai pažįstama raidė; ne- teko ir amerikiečių grožinėj litera- tūroj plačiau apie tai skaityti.

Gal Tau vis tiek ironija iškraipo veidą; kas Tau buvo metų metais prakaitas, dūmai, gal ir ašaros, – Ta- vo knygų skaitytojui – egzotika. Bet, kaip dramaturgas, Tu žinai, kad kar- tais labai plona riba tarp tragedijos ir komedijos; arba kartais publika nus- lysta į juoką dramos įtampai kylant (jei slysteli plunksna ar aktoriaus balsas). Ir skaitytojai yra negailestin- gi: kas Tavo iškentėta ir išsakyta, jie gali tikėti ar netikėti, gali pasijuokti, nesutikti, sukritikuoti. Viskam turi būti pasirošęs, visa priimti, jeigu nori turėti skaitytoją.

Fabrikas buvo Tavo maitintojas ir kankintojas; skaitytojas Tave per- koš, apkalbės, apmąstys ir įvertins.

Penkių mylių konvejerio triukš- me neužgėso, o atsivėrė svajonės apie Praamžių Lietuvą ir apie pasaulyje pasiklydusį lietuvi” (išskirta mano – L. P.-K.). (...)

Ir vis dėlto kritikai daug kur teisūs: *Amžinasis lietuvis* nėra toji knyga, kuri geriausiai pristatytų V. Alantą. Jai tikrai būtų nepakenkęs reiklesnis redaktorius ir, žinoma, paties autoriaus negailestingas po- žiūris į tai, kas ne iki galo profesio- nalu. **Bus daugiau.**

⁹⁹ V. Alantas. *AMŽINASIS LIETUVIS*, I ir II kn. – Romanas. Londonas: Nida, 1972.

¹⁰⁰ Iš V. Alanto pokalbio su B. Raila // *Lietuvių dienos*, nr. 10, 1975.

¹⁰¹ *Metmenys*. – 1973, nr. 25.

¹⁰² *LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA 1945-1990*. – Chicago: Lituanistikos institu- tas, 1992. – P. 306.

¹⁰² *LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA 1945-1990*. – Chicago: Lituanistikos institu- tas, 1992. – P. 306.

¹⁰³ *Darbininkas*. – 1973, balandžio 20.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DETROIT, MI

Pagerbėme motinas

Parapijos chorelis.

Adrijos Skučaitės nuotr.

Atkelta iš 4 psl.

Žodžiai Mamai

Motinos diena suartina motinas ir vaikus ne tiek viešu minėjimu, kiek asmenišku motinos meilė pajutimu. Motinos meilė nerodoma viešai, ji gimsta šeimos židinyje. Kalbėti apie motiną – tai paliesti švelniausius žmogaus jausmus. Kalbėti apie ma- mą, mamytę – tai sužadinti malonius ir gražius vaizdus žmoguje. Vienam gal pasirodys liūdnas, skausmo pilnas veidas, pasilenkęs ties sergančiojo lova. Kiti gal prisimins motiną, besi- džiaugiančią mūsų pasiekimais ir lai- mėjimais.

Ne visi esame laimingi, turėdami gyvas motinas. Ne visos motinos yra laimingos, turėdamos gyvus vaikus. Amžinoji ramybė laikinai atskiria vienus nuo kitų, lieka ta skausminga tuštuma, prisiminimai. Dėkojame savo motinoms už įskiepytą meilę Lietuvai ir lietuviškam žodžiui. Ką mes galime padovanoti mūsų gyvoms mamytėms už jų nesibaigiančią mei- lę, rūpestį ir pasiaukojimą, tai bran-

giausios dovanos, kurias vaikas gali veltui įteikti – pagarbą, meile spin- dintį žvilgsnį, švelnų apkabinimą, švelnų meilės žodį ir bučinį. O mes, kurie netekome savo mamų, gali- me pasimelsti už jas, nunešti gėlių ant jų kapo ir ištarti žodžius: „Ačiū Tau, Mama, už gyvybę, už kantrybę. Atsiprašau, Mama. Ačiū Tau už vis- ką. Myliu Tave, miela ir brangi Ma- myte. Lydėk ir saugok mane ir iki susitikimo anapus.”

*Sielvartu diena jau blėsta,
Išbraidyta daug erškėčių.
Už kalnų, už upių, miestų
Tavo šventas veidas šviečia
Mik, širdie ir meile mano,
Tau labanakt.*

*Užu meilę mums beribę,
Tavo rūpestį ir vargą.
Žemės ir dangaus galybės
Te budriai šią naktį sergi.
Tavo ramų sapną gano –
Mik, labanakt, miela ir brangi
mamyte...*

(Kazys Inčiūra „Labanakt, ma- myte”)

Paminėtos R. Kalantos 38-osios susideginimo metinės

Sekmadienį, gegužės 16 d., Šv. Antano parapijos tikintieji paminėjo didvyriško Romo Kalantos poelgio metines. Parapijos narė Zita Mala- kauskienė prisiminė, kad 1972 m. ge- gužės 14 d. Kauno miesto sode, prie Muzikinio teatro, susidegino jaunuol- lis. Toks R. Kalantos protestas prieš sovietų valdžią sukėlė tuometinės Lietuvos valdžios ir komunistų parti- jos paniką. Į velionio laidotuves su-

sirinko keletas tūkstančių žmonių, kurie protestavo prieš sovietų val- džią. Dėl politinių riaušių įvyko ne- mažai suėmimų.

R. Kalantai skirtame minėjime dalyviai prisiminė, kad šis didvyris po mirties buvo apdovanotas Vyčio kry- žiaus 1-ojo laipsnio ordinu, ir pagerbė jį tylos minute. Prisiminkime R. Ka- lantos žodžius: „Laisvė Lietuvai!”

Lietuvių Opera: ačiū visiems, kurie mumis tiki!

Balandžio 25-oji diena Lietuvių Operai buvo ypatinga. Po 5 mėnesių įtempto darbo, repeticijų, nemigo naktų Franz Lehar operetė „Linksmoji našlė“ sudrebino Cicero miestelį, o „Olympic Theater“ dar nebuvo girdėjęs tokių plojimų. Sausakimša teatro salė, audringi plojimai ir susižavėjimo šūksniai parodė – Lietuvių Opera – vienintelis toks Amerikoje veikiantis etninis muzikinis sambūris, kasmet žiūrovams dovanojantis spektaklį lietuvių kalba – gyvuos!

Ši premjera nebūtų įvykusi, jei ne Lietuvių Operos rėmėjai ir žiūrovai, taip gausiai apsilankę spektaklyje. Todėl Operos valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, kurių geranoriškumo ir dosnumo dėka įvyko ši muzikos ir teatro šventė.

Tariame nuoširdžiausią ačiū ilgametei mūsų choro dainininkei Neliai Paulauskaitei, kuri ne tik pirmoji ištiesė finansinės pagalbos ranką, bet, kaip ir daugelis kolektyvo narių, visapusiskai rėmė ir remia Operą. Dėkojame „California Lithuanian Credit Union“, Ophelia Barškėtis-Vainius, „Naperville Limusine“, Renatai Variakojytei-Staniškis, Joanai Stoškus, Stasei Semėnienei, Vaclovui ir Margaritai Momkams, „Atlantic Express Corporation“ už gausias aukas. Iš širdies dėkojame Gražinai Liautaud, kurios dosni auka pasiekė Operą prieš pat premjerą ir nepateko į mūsų rėmėjų sąrašus jau išspausdintoje spektaklio programoje, bet praskaidrino mūsų visų nuotaiką.

Ačiū visiems aukotojams, kurie šiais sunkiais ekonominiais laikais atrėžė duonos riekę nuo savo stalo ir pasidalino su Lietuvių Opera.

Didelį ačiū valdyba taria Kauno valstybinio muzikinio teatro kolektyvui ir jo vadovui Benjaminui Želviui bei teatro administracijai, keletą mėnesių dirbusiai su mumis tarptautinio ryšio pagalba, atsiuntusiai teatro kostiumus „Linksmosios našlės“ pastatymui, tarpininkavusiai ir gelbėjusiai visais iškilusiais klausimais.

Dėkojame visiems Lietuvos ir Čikagos solistams, kurie su begaliniu atsidavimu, negailėdami jėgų, be poilsio, dvi savaites pasiaukojančiai dirbo ir parodė stulbinantį spektaklį!

Nuoširdus ačiū žiniasklaidai –

Linksmoji našlė Nida Grigalavičiūtė (Hanna Glawari) ir Genovaitė Bigenytė (Valencienne).

„Langui“, „Čikagos aidui“, radijo laidai „Margutis II“ už „Linksmosios našlės“ reklamą. Ypatingas ačiū – dienraščio „Draugas“ vyr. redaktorei Daliai Cidzikaitei bei redaktorei Laimai Apanavičienei, nepailstančiai garsinusiai Lietuvių Operos veiklą bei būsimų premjerų atlikėjus.

Nuoširdžiai dėkojame Operos choristams, gaminusiems dekoracijas, dariusiems tekstų vertimus, dirbusiems įvairiausius raštvedybos darbus, dariusiems nuostabias gėlių puokštes, talkinusiems pooperinės puotos metu, dėkojame choro nariams, dvi savaites savo namuose globojusiems Lietuvos atlikėjus. Norime priminti, kad pagrindinius vaidmenis Franz Lehar operetėje „Linksmoji našlė“ atliko solistai: Hanna Glawari – Nida Grigalavičiūtė (JAV); Danilo Danilovitch – Mindaugas Gyls (Lietuva); Baronas Mirko Zeta – Gediminas Maciulevičius (Lietuva); Valencienne – Genovaitė Bigenytė (JAV); Camille – Kęstutis Alčiauskis (Lietuva); Njegos – Dainius Bervingis (Lietuva); Raoul de St Brioché – Linas Sprindys (JAV); Vico-

mte Cascada – Benjaminas Želvys (Lietuva); Koko – Viktorija Streiča (Lietuva), Olga – Vilma Skučienė (JAV) bei choro dainininkai: Kremow – Rimantas Grabliauskas; Bogdanovitch – Mindaugas Razumas; Pritschitsch – Antanas Rauchas; Sylviane – Eglė Sprindienė; Praskowia – Rasa Zubreckaitė-Paškauskienė.

Dėkojame visiems, suteikusiems patalpas repeticijoms, dekoracijoms, technikams-elektronikams, visiems, padėjusiems platinti bilietus ir pagelbėjusiems teatre premjeros dieną.

Sakome ačiū „Atlantic Express Corporation“ vadovui Kastyčiui Latviui, kuris parsiųs į Lietuvą spektaklio kostiumus (operiečiai nepamiršta košmariško laukimo savaitę prieš prasidedant premjerai – iš JAV mūtinės nebuvo įmanoma atsiimti iš Kauno atskraidintos operetei skirtos drabužių siuntos).

Ypatingą ačiū tariame solistų, choristų bei šokėjų šeimoms, kurios savo artimųjų nematydavo kiekvieną savaitgalį, o paskutines dvi savaites jų – kiekvieną vakarą. Ačiū Jums už kantrybę ir meilę!

„Gyvenimą pakeitėt kita linkme! Kai pasidaro sunku gyventi – prisimenu jus ir darosi gera!!! Jūsų energija, didelė širdis, entuziazmas, gera nuotaika įkvepia kūrybai ir meilei!!! Ačiū už viską!!!“, – tai ištraukos iš laiško, kuriuos atsiuntė į Lietuvą grįžę „Linksmosios našlės“ pastatyme dalyvavę Kauno atlikėjai, dirigentas, režisierius.

Ačiū už viską Jums, choro bei choreografinės grupės vadovai, solistai, choristai, šokėjai, taria ir Lietuvių Operos valdyba. Ačiū, kad palaiškėte, kad tikėjote mūsų sėkme. Nėgana to, Operai atsidūrus ant finansinės krizės slenkščio, kiekvienas Operos išdui aukojote po 100 dol., kad valdyba galėtų sumokėti už teatro nuomą. Ačiū už tikėjimą, meilę ir viltį!!!

Dėkojame visiems, kuriems pamiršome padėkoti!

Norime tikėti, kad visuomenės bei didžiųjų ir galingų finansinių lietuvių organizacijų pastangų dėka, 2011 metais atšventusi savo 55-tąjį jubiliejų, Lietuvių Opera gyvuos dar tiek pat metų!!!

Lietuvių Operos valdyba

Viktorija Streiča (Koko) ir Mindaugas Gyls (Danilo).

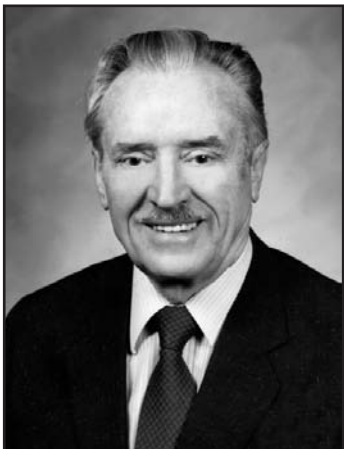

Lietuvių Operos choreografinė grupė (vadovas Aivaras Vitkus).

Jono Kuprio nuotraukos

*Einu į didžią tylumą...
Einu į laisvę didelę ir plačią,
Kuri priims mane, kaip lauktą svečią.
Pro pilkus sutemų rūkus
Einu pas brolius ir draugus...*
– Vincas Mykolaitis Putinas

A † A
Dr. RIMVYDAS J. SIDRYS

Mūsų mylimas Tėvelis ir Tėvukas iškeliavo į Amžinybę 2010 m. gegužės 15 d., sulaukęs 88 metų, Albuquerque, NM.

Liūdi vaikai: Raimundas Sidrys su žmona Inga, Linas Sidrys su žmona Rima, Algis Sidrys su žmona Debbie, Daina Urbaitienė su vyru Algiu, Jonas Sidrys su žmona Judy, Laima Aleksienė su vyru Vainiu, Paulius Sidrys su žmona Anne, Rūta Kulbienė su vyru Tadu ir 30 anūkų.

Dr. Rimvydas buvo a. a. Giedrės vyras, a. a. Vidos tėvas ir a. a. Saulės tėvukas.

Gimė 1922 m. balandžio 12 d. Panevėžyje.

Karo metu studijavo mediciną Tübingeno universitete. Vedė žmoną dr. Giedrę Šalčiūtę ir emigravo į Ameriką. Tarnavo Amerikos kariuomenėje Filipinuose, buvo oftamologas Streator, IL, kur augino šeimą, rėmė lietuvių organizacijas, rašė knygas ir straipsnius spaudai.

Tėvukas mums pavyzdys garbingo, apsišvietusio ir pilno gyvenimo. Jo meilė tėvynei ir ištikimybė Dievui nepralengiama; jo pasišventimas šeimai ir anūkams taurus, gilus ir vaisingas.

Atsisveikinimas su velioniu bus penktadienį, gegužės 28 d. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont, IL, nuo 4 v. p. p. iki 8 v. v.

Laidotuvių šv. Mišios bus šeštadienį, gegužės 29 d. 11 v. r. Pal. Jurgio Matulaičio misijoje. Pelenai su a. a. Rimvydo palaikais bus palaidoti Lietuvoje.

Aukos bus skiriamos Lithuanian Catholic Charities.
Nuoširdžiai visus kviečiame dalyvauti atsisveikinime.

Liūdinti šeima

Brangiam draugui

A † A
dr. RIMVYDUI SIDRIUI

apleidus šią ašarų pakalnę, gilią užuojautą reiškiame jo vaikams, anūkams ir kitiems namiškiams.

Su meile

Irena ir Algirdas Kudirkai

ĮVAIRŪS

* **Nagingas vyras**, turintis 14 metų darbo patirtį, gali atlikti visus einamus namo remonto darbus. Tel.708-691-6012.

* **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių šeimoje. Turi rekomendacijas, nevairuoja, minimali anglų kalba. Tel. 630-552-4169.

* **Studentė** iš Lietuvos gali išleisti atostogų nuo birželio 12 d. Tel. 630-212-9098.

* **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu pietiniuose rajonuose. Galimi pakeitimai. Žalia korta, kalba angliškai, vairuoja. Tel. 312-593-5903.

* **25 m. jaunuolis**, be žalingų įpročių, ieško darbo nuo birželio 28 d. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 630-915-3019.

* **Labai pigiai** parduodama naudota skalbinių džiovinimo mašina. Tel. 708-220-3202.

PSICHOLOGINĖ PAGALBOS LINIJA

**Skambinkite
tel.: 1-866-438-7400**

Pirmadienį ir ketvirtadienį, nuo 6 val. v. iki 10 val. v.

A † A
**Dr. EUGENIJA KRAUČIŪNIENĖ
IGNATAVIČIŪTĖ**

Mirė 2010 m. gegužės 17 d., sulaukusi 85 metų amžiaus.

Gimė 1924 m. Lietuvoje. Eugenija baigė Tübingene, Vokietijoje mediciną, įgydama D.D.S.

Dideliame nuliūdime liko: vyras Kazimieras; anūakai dr. Stepas Tharp, D.D.S., Mykolas Tharp ir Marija Tharp; brolis Markus Ignatavičius su žmona Jūrate ir jų šeima Kanadoje; svainė Birutė Ignatavičienė ir jos sūnus Stepas su šeima; dukterėčios Nijolė ir Viktorija Remeikis; sūnėnas dr. Tomas Remeikis su žmona dr. Nijole Remeikis ir jų šeima bei kiti giminės.

A. a. Eugenija bus pašarvota trečiadienį, gegužės 20 d. nuo 9 v. r. iki 10 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių, prašome aukoti tėvams Jezuitams de la Strada.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A
**DALIA BUTĖNIENĖ
MEŠKAUSKAITĖ**

Mirė 2010 m. gegužės 14 d., 9:40 val. vakaro, sulaukusi 78 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Gyveno Oak Lawn, IL, anksčiau Washington DC.

Dideliame nuliūdime liko: sūnus Gintautas su žmona Melanie Oskvarek-Butėnienė; sūnus Eugenijus; dukterėčia Valda Valavičiūtė Lietuvoje.

A. a. Dalia buvo žmona liet. žurnalisto a. a. Vlado Butėno.

Velionė priklausė Lietuvos Dukterų draugijai.

A. a. Dalia buvo medicinos technologė.

Velionė bus pašarvota trečiadienį, gegužės 19 d. nuo 3 val. p. p. iki 9 val. vak. Brady Gill laidojimo namuose, 2929 W. 87th St., Evergreen Park.

Laidotuvių dieną, gegužės 20 d., šeima ir draugai renkasi Jau-nimo centro koplyčioje 10 val. ryto šventoms Mišioms. Po šv. Mišių a. a. Dalia bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti tėvams Jėzuitams de la Strada.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel.: 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Buvusiai klasės draugei

A † A
DALIAI BUTĖNIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos sūnus GINTAUTĄ ir EUGENIJŲ, marčią MELANIE bei kitus artimuosius.

*Eichstaetto lietuvių gimnazijos
ketvirtos laidos bendraklasiai*

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!
„DRAUGĄ“ atminkime savo testamentu.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Studija „DanceDuo” penktadienį**, gegužės mėn. 21 d., 7 val. v. kviečia visus į paramos koncertą „Sus-tok, akimirka žavinga!”, kuris vyks PLC Jaunimo rūmų salėje. Surinktos lėšos bus skirtos Maironio lituanistinei mokyklai, Lemont paremti.

◆ **Theatre Building Chicago (1225 W. Belmont Ave., Chicago, IL 60657)** gegužės 27–30 dienomis vyks spektaklio „CTA: Coming To America” premjera. Spektaklyje – emigrantų, kažkada atvykusių gyventi į Čikagą, gyvenimo istorijos. Viena istorijų – gerai čikagiečiams pažįstamo baletų šokėjo, choreografo, mokytojo Jauno-čio Puodžiūno, daugelį metų turėjusio baletą mokyklą ir studiją Marquette Park, gyvenimo istorija. Spektakliai ketvirtadienį ir penktadienį prasidės 8:15 val. v.; šeštadienį, sekmadienį – 2 val. p. p. Bilietų kainos: suaugusiems – 25 dol., senjorams – 23 dol. studentams – 15 dol. Bilietus galite nusipirkti: www.ticketmaster.com/venue/57406/ arba užsisakyti tel: 773-327-5252.

◆ **Leidiny „Heritage” praneša**, kad Atminimo dienos (Memorial Day) šv. Mišios Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse vyks gegužės 31 d. 10:30 val. r. Mišias atnašaus Mundelein seminarijos vicerektorius kun. August J. Belauskas.

◆ **Labdaros koncertas „Palaimink, Dieve, mus”** skirtas kompozitoriui, pianistui Gintautui Abariui paremti vyks birželio 6 d. 1 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro Lietuvių Fondo salėje (14911 W. 127th St., Lemont, IL). Dalyvauja: vaikų estrados studija „Tu ir aš”, grupė „Pasaka”, Loreta Karso-kienė, Artūras Blažukas ir Co, Virgis ir Eimis Švabai, „Cigarai”, „Kaukas”, Rimas Grabliauskas, Rolandas Glizickas, Kamerinis choras (vad. Jūratė Grabliauskienė), pučiamųjų orkestras „Gintaras”. Auka 15 dol. Daugiau informacijos tel.: 708-691-7098 arba tel.: 630-290-0191.

◆ **Birželio 16 – liepos 28 dienomis**, trečiadieniais, muzikos mėgėjai vėl

galės gėrėtis Metropolitan Opera spektakliais kino teatruose. Šis sezonas pradedamas opera „Aida”, kurioje matysime lietuvių Violetą Urmaną (birželio 16 d.). Birželio 23 d. bus rodoma „Romeo ir Džiuljeta”, liepos 7 d. – „Eugenijus Oneginas” su garsiąja Renee Fleming ir gerai amerikiečiams pažįstamu rusų baritonu Dmitrij Chvorostovskij. Liepos 14 d. bus rodoma opera „La Boheme”, liepos 21 d. – „Turandot” ir liepos 28 d. sezoną užbaigs opera „Karmen”. Visų kino seansų pradžia – 6:30 val. v. Nusipirkti bilietus ir sužinoti, kokiuose kino teatruose vyks operų rodymai galite sužinoti apsilankę tinklalapyje metopera.org/hdlive

◆ **Informaciją apie Lietuvių Fon-**do bei Pasaulio lietuvių centro ruošiamą golfo turnyrą, kuris įvyks birželio 19 d. Old Oak Country Club, galima rasti internete adresu: www.lithuaniangolf.com, kur taip pat galima ir užsiregistruoti. Turnyrą remia „Liberty Mutual Insurance”. Vakare vyks iškilminga puota. Daugiau informacijos gausite pas Daivą Rugienitę tel.: 949-735-2779 arba Rimą Griškelį tel.: 312-315-5739.

◆ **Kun. Kęstutis A. Trimakas bir-**želio 20 d., sekmadienį, kviečia visus į Padėkos šventę. Padėkos Mišios 9 val. r. Šv. Antano šventovėje (15 St. ir 50 Ave. gatvių sankryža, Cicero). Akademinei ir meninei programai, Garbės daktaro regalijų kun. K. Trimakui įteikimas – 11 val. r. bei vaišės – 12 val. p. p. vyks Willowbrook Ballroom salėje (8900 S. Archer Rd., Willow Springs). Auka 25 dol. asmeniui. Kreiptis į dr. Romą Kuprienę tel.: 708-447-9319.

◆ **Sibiro kankinės ir maldakny-**gės „Marija, gelbėk mus” autorės, Adelės Dirsytės minėjimas įvyks sekmadienį, birželio 27 d. 12:15 val. p.p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Lietuvių visuomenė, ypač jaunimas kviečiamas dalyvauti. Minėjimą ruošia Aiteitininkų Giedros korporacija.

Šių metų gegužės 8 d. JAV-Baltijos šalių fondas surengė pokylį Baltijos šalių nepriklausomybės 20-mečiui paminėti. Pokylyje dalyvavo Lietuvos Respublikos premjeras Andrius Kubilius, Lietuvos, Latvijos ir Estijos valdžios institucijų atstovai, verslininkai, politikos apžvalgininkai, išeivijos atstovai, ambasadoriai, JAV valstybės tarnautojai. JAV-Baltijos šalių fondas yra visuomeninė organizacija, sieianti skatinti JAV kultūros, politikos ir verslo ryšius su trimis Baltijos valstybėmis.

Nuotraukoje iš kairės: Lietuvos Respublikos garbės konsulas Palm Beach, FL Stanley Balzekas, Jr., Krista Barda, Lietuvos Respublikos ambasadorius Jungtinėse Amerikos Valstijose Audrius Brūzga.

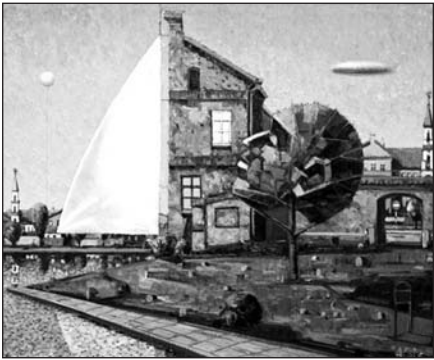
Balzeko lietuvių kultūros muziejaus archyvo nuotr.

Čiurlionio galerijoje – „Lietuviškas sezonas”

Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre gegužės 21 d. 7:30 val. v. atidaroma paroda „Lietuviškas sezonas”. Parodos atidaryme dalyvaus parodos sudarytoja Vilniaus „Arkos” galerijos direktorė **Dovilė Tomkutė**. Trumpą muzikinę programą atliks smuikininkė **Kristina Kubelskienė**.

Parodoje „Lietuviškas sezonas” dalyvauja 30 autorių: Arvydas Ališanka, Romualdas Balinskas, Rimas Zigmas Bičiūnas, Jonas Daniliauskas, Tatjana Diščenko, Lida Dubauskienė, Jurgita Gerlikaitė, Algis Griškevičius, Feliksas Jakubauskas, Gintaras Palemonas Janonis, Tamara Janova, Stasys Juraška, Vidmantas Jusionis, Ramunė Aldona Kmieliauskaitė, Elvyra Kriaučiūnaitė, Linas Liandzbergis, Audrius Liaudanskas, Jūratė Mitalienė, Kęstutis Musteikis, Eugenijus Nalevaika, Diana Radavičiūtė, Simonas Skrabulis, Birutė Stančikaitė, Jūratė Stauskaitė, Nijolė Šaltenytė, Gerardo Šlektavičius, Do-

vilė Tomkutė, Arūnė Tornau, Nijolė Vilotienė, Mikalojus Povilas Vilotis, Aleksandras Vozbinas.

Algis Griškevičius. „Pučiant burę”.

Manigirdas Motekaitis kartu su kitais penkiais žinomais pianistais sudarė ne taip dažnai muzikavimo praktikoje Amerikoje sutinkamą pianistų ansamblių „Six Piano Ensemble”. Oakton Community College šis ansamblis reiškiasi jau 30 metų. Ansamblyje kiekvienas pianistas atlieka savo partiją, taip kaip orkestre kiekvienas groja savo. Manigirdas su šiuo ansambliu pasirodo jau devintus metus.

Nuotraukoje: Manigirdą Motekaitį (trečias iš kairės) ir dirigentę Glenna Sprague (centre) po puikaus „Six Piano Ensemble” koncerto, vykusio š. m. balandžio 25 d. Oakton Community College, sveikina (iš kairės): Kaziukas Bielskus, Mindaugas Vygantas, Mindaugas Bielskus, Austė Vygantienė ir Aldona Bielskienė.

Iš Vygantų asmeninio albumo.

SKELBIMAI

Advokatas
Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas
Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo”)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas
AURIS JARAŠŪNAS

Estate Planning (Wills, Trusts) ir Land Use
2802 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, CA 90404
Tel.: **310-828-7525**
Mob.: **310-701-8472**
E-mail: **jaraław@earthlink.net**
Valandos: antradieniais ir pagal susitarimą